Opłata pocztowa uiszczona ryczałtem

Najer Folksblat

פרייז 20 גראשען

היינט 8 זייטען

נייער פאלקסבלאט

אונפארטייאישע פאליטיש - געזעלשאפטליכע טאג - צייטונג

Nr. 198 (890) | Łódź, Czwartek 26 Sierpnia 1926 | פירטער יאהרגאנג | לאדז דאנערשטאג טז אלול תרפ״ו. | Nr. 198 (890)

אדרעס פון רעדאקציע און אדמיניסטראציע: לאדז, פעטריקאווער 21, טעל. 24-71 || Adres redakcji i administracji: Łódź, Piotrkowska 21. Tel. 24-71

די ווירטשאפטליכע סאנאציע

ברענגט נייע 29 געזעצע וועגען וואלוטע און קרעדיט.

באהן-טאריף ווערט בקרוב געהעכערט.

55 נייע געזעצע און פעראָרדנונגען.

וואַרשא. 25 (פאַט) אַלס אויסדרוק פון דער שפעפערישער אַרבייט פון דער רעגירונג אויפ׳ן געביט פון דער ווירטשאַפטליכער סאַנאַציע, דינט די גרויסע צאָל געזעצען און פעראָרדנונגען, וואָס ווערען איצט באַארבייט אין אַ פערשנעלערטען טעמפאָ דורכ׳ן פינאַנץ-מיניסטעריום, און וואָס וועלען דאָס רוב אַרויסגעגעבען ווערען דורכ׳ן מלוכה-פרעזידענט אַלס פעראָרדנונגען אויפ׳ן יסוד פון די פולמאכטען.

פון 55 געזעצען און פעראָרדנונגען איז די מעהרהייט (29) נוגע ענינים פון וואַלוטע און קרעדיט.

13 פערטיגע פראָיעקטען זענען שוין בעהאַנדעלט געוואָרען אַנקעטען-מעסיג, און פערגליכען געוואָרען מיט די פאָסטולאַטען, וואָס עס האָבען אַרויסגעשטעלט די ווירטשאַפטליכע פאַקטאָרען.

די טאָג-ארדענונג אין דער פעלקער-ליגע.

גענף, 25. (טעלעגראַפיש דורך י.ט.א.) דער סעקרעטאַריאט פון דער פעלקער-ליגע האָט פערעפענטליכט די טאָג-אָרדנונג פון דער נאָהענטער זיצונג פונ׳ם ראט פון דער פעלקער-ליגע, וועלכע וועט געעפענט ווערען דעם 2. סעפטעמבער ה. י. ווי אויך פון פלענום פון דער פעלקער-ליג.

דער בעריכט פון דער מאנדאט קאָמיסיע איבער דער לאגע אין די מאנדאט לענדער געפינט זיך אויפ׳ן צווייטען פונקט פון דער טאָג-אָרדנונג.

דעלעגאטען פון דער יודישער מינדערהייט — שוין אין גענף.

גענף, 25 (טעלעגראַפיש דורך י. ט. א.) עס זענען שוין אָנגעקומען אַלע דעלעגאטען פון דער יודישער מינדערהייט אין פערשידענע לענדער.

די יודישע דעלעגאַטען האָבען אָפגעהאַלטען א פאָרקאָנפערענץ און אויסגעארבייט א געמיינזאַמע טאַקטיק אויף די זיצונגען פון דער קאָנפערענץ.

פאָרזיצער פון די פעראייניגטע יודישע דעלעגאַציעס איז לעאָ מאָצקין.

עס איז אויך פאָרגעקומען א זיצונג פון צענטראל-קאָמיטעט פון מינדערהייטען-קאָנגרעס, אויף וועלכען עס איז אָנגעצייכענט געוואָרען די טאָג-אָרדנונג פון דער קאָנפערענץ.

ערנסטע סיטואציע אין ענגלאנד.

לאָנדאָן, 25 (ספ. טעל. דאָנערשטאָג וועט איג׳ם שלאָס בעלמאָראַל, וואו עס געפינט זיך דער קעניג, פאָרקומען אַ זיצונג פון קרוין-ראַט, וועלכער דאַרף בעהאַנדלען די פראַגע מכח דעם אויסנאַהמס-צושטאַנד און בעשליסען צוזאַמענצורופען אויפ׳ן קומענדיגען מאָנטאַג דעם פאַרלאַמענט.

די אויסעראָרדענטליכע סעסיע פון פאַרלאַמענט זאָל געדויערן בלויז 2 טעג און זיך בעגרעניצען מיט פערלענגערן די אויסעראָרדענטליכע פולמאַכטען פאַר דער רעגירונג.

לאָנדאָן 25 (פאַט) דער אויספיהרונגס-קאָמיטעט פון דער בערג-אַרבייטער פעדעראַציע האָט היינט אַ גאַנצען טאָג בעהאַנדעלט די לאַגע אין דער קויהלען-אינדוסטריע. בייטאָג האָט זיך דער סעקרעטאַר פון דער פעדעראַציע, קוק, געווענדעט וועגען אַן אוידיענץ צום אַרבייטס-מיניסטער.

דאָס אינערן-מיניסטעריום פיהרט דורך אַ מאָביליזאַציע פון די פּאָליציי-אָפטיילונגען אין לאָנדאָן און פון דער פראָווינץ, כדי נישט לאָזען, אַז די שטרייקענדע זאָלען שטערען אין דער אַרבייט די, וואָס האָבען שוין צו דער אַרבייט צוגעטרעטען.

אין גריכענלאנד — נאך דער איבערקעהרעניש.

וויען, 25 (פאט) „נייעס ווינער טאַגעבלאַט״ מעלדעט פון אַטען, אַז די פרוי פון גען. פאַנגאַלאָס האָט זיך געווענדט צו די לייטער פון דער נייער רעגירונג מיט בקשה צו שענקען איהר מאַן דאָס לעבען.

אַטען, 25 (פאט) דער אַדמיראַל קאָנדוריאָטיס איז איינשטימיג אויסגעוועהלט געוואָרען אַלס פרעזידענט פון דער רעפובליק.

אין זיין מאַניפעסט ווערט געזאָגט: „די דיקטאַטור איז אָפגעשאַפט. מיט׳ן היינטיגען טאָג נעהם איך איבער די פונקציעס פון מלוכה-פרעזידענט, אַלס אויסדרוק פון דער רצון דורך דער פערטער נאַציאָנאַלער פערזאַמלונג״.

אט דאס הייסט „וואהרע ליבע!“...

ניו-יאָרק, 25 (פאַט) נישט אַכטענדיג אויפ׳ן שלאַגס-רעגען האָט זיך אַ געוואַלדיגער המון צוזאַמענגעקליבען פאַר דעם קליניק, אין וועלכער עס איז געשטאָרבען דער בערִיהמטער פילם-אַקטיאָר רודאָלף וואַלענטינאָ. דערהויבט זענען געקומען פרויען. ביים אַרויס-טראָגען די גלעזערנע טרומנע זענען צווישען המון און די פּאָליציי-קאָרדאָנען פאָרגעקומען העפטיגע צוזאַמענשטויסען.

ס זענען דאָ פיל פערוואונדעטע ציווילע און פּאָליציאַנטען. הונדערטער פרויען האָבען פאַר עגמת נפש גע׳חלש׳ט.

פרץ מאַרקיש אין דנעפּראָפּעטראָווסק.

מאָסקווע. (י.ט.אַ.) פון דנעפּראָפּעטראָווסק שרייבט מען, אַז אַהין איז געקומען דער יודישער דיכטער פרץ מאַרקיש.

אין אַ געשפרעך מיט׳ן צייטונגס-פאָרשטעהער האָט מאַרקיש איבערגעגעבען, דאָס דער אינטערעס צו דער יודישער ליטעראַטור און לעבען אין סאָוויעט-רוסלאַנד איז ביים יודישען אַרבייטער אין פוילען, ווי ביים מערב-אייראָפּעאישען בכלל זעהר גרויס. די יודישע קאָלאָניזאַציע האָט אויפגערודערט די גאַנצע יודישע אַרבייטס-מאַסען אין פוילען.

מאַרקיש רעכענט פערברענגען אין רוסלאַנד אַ לענגערע צייט.

געשטאָרבען דער דייטשער מחבר פון די „פּראָטאָקאָלען פון די חכמי ציון“.

בערלין. (יט״א). דאָ איז געשטאָרבען דער אויטאָר פון דער דייטשער אויסגאַבע פון די „פּראָטאָקאָלען פון די חכמי ציון“, דער אַלטער אַנטיסעמיט מילער פאָן הויזען.

דער פערשטאָרבענער איז אין משך פון כמה יאָהרען געווען פאָרזיצער פון „פעראיין געגען דער יודישער הערשאַפט“ און אַרויסגעבער פון מאָנאַטשורנאַל „אויף פאָרפּאָסטען“ און אָהן אויפהער געשיט פעך און שוועבעל אויף יודען.

ער האָט געהערט צו דעם מין אַנטי-סעמיטען, וואָס אין קאַמף מיט יודען קלויבען זיי נישט איבער אין מיטלען, צוליב וואָס ער האָט אָפט געהאַט קאָנפליקטען מיט דער פּאָליציי׳אישער און געריכטס מאַכט.

די דייטשע אַנטיסעמיטישע פּרעסע מאַכט דעם פערשטאָרבענעם ריהרענדע הספדים.

טייערער באהן-בילעטען.

וואַרשאַ, 25 (טעלעפאָניש פון אונזער קאָרעספאָנדענט). ווי מיר דער-וויסען זיך, וועט די טעג געהעכערט ווערען דער פרייז פון באַהן-בילעטען און דער באַהן-טאַריף.

רעגירונג בילדעט א מיניסטעריום פאר קאמוניקאציע.

וואַרשא, 25 (טעלעפאָניש פון אונזער קאָרעספאָנדענט) היינט 10 אינדערפריה איז אין באהן-מיניסטעריום פאָרגעקומען אַ פרעסע-קאָנפערענץ מכח דער אָרגאַניזירונג פון אַ נייעם קאָמוניקאַציע-מיניסטעריום.

דער באַהן-מיניסטער ראמאָצקי האָט אין א לענגערער רעדע פאָרגעשטעלט דעם פראָיעקט, ווי אַזוי דאָס נייע מיניסטעריום וועט אָרגאַניזירט ווערען.

אין בעשטאַנד פון דעם דאָזיגן מיניסטעריום וועלען אַריינגעהן 5 דעפּאַרטאַמענטען: 1) אַלגעמיין-אדמיניסטראַטיווער, 2) טאַריף-עקאָנאָמישער. 3) טעכנישער מיט די אָפּטיילונגען פאַר לופט-פליהעריי, באַהן און פאָסט, 4) פאר מלוכה׳שע און קאָמונאַלע ליניעס (וועגען), 5) וואסער-וועגען, און האנדעלס-פלאָט.

חוץ דעם געהען אריין אין רשות פון דעם מיניסטעריום אלס בעזונדערע מלוכה-אונטערנעהמונגען: די גענעראַל-דירעקציע פון די באהנען, און די גענעראַל-דירעקציע פון פאָסט און טעלעגראַף.

*

אויף דער פראגע פון אייער מיטארבייטער, צי האָט מען בדעה צו העכערן דעם טאריף פון באהן-בילעטען און פון משאות-פערקעהר, האָט דער מיניסטער געענטפערט, אז די פרייזען פון אונזערע טאריפען זענען אין דער הינזיכט פיל ביליגער, ווי די אויסלענדישע, און דאָס איז אַן׳אוננאָרמאַלע ערשיינונג. מיט זיין מיינונג איז אויך מסכים דער פינאנץ-מיניסטער.

גען. מלוכה-פרעזידענט ווערט א דירעקטאר.

וואַרשאַ, 25. (טעלעפאָניש פון אונזער קאָרעספאנדענט) דער געוועזענער מלוכה-פרעזידענט ה׳ וואָיטשעכאָווסקי ווערט דירעקטאָר פון אינסטיטוט פאר קאָאָפּעראַטיווע וויסענשאַפט אין וואַרשאָ.

קלאנגען, אז בארטעל געהט אין דימיסיע.

וואַרשאָ, 25 (טעלעפאָניש פון אונזער סיים-קאָרעספאָנדענט). אין די קרייזען, וואָס שטעהען נאָהענט צום מאַרשאַל פּילסודסקי, דערצעהלט מען, אַז אין דער נאָהענטסטער צייט וועט זיך דער פרעמיער באַרטעל אָנגעבען אין דימיסיע און אויף זיין אָרט וועט בעשטימט-ווערען דער אַגראַר-מיניסטער ראַטשינסקי.

מין. זאלעסקי אפגעפאהרען קיין פאריז און גענף.

וואַרשא, 25. (טעלעפאַניש פון אונזער קאָרעספאָנדענט). היינט, 9.45 איז אַרויסגעפאָהרען קיין פאַריז דער אויסערן-מיניסטער ה׳ זאַלעסקי. פון דאָרט פאָהרט ער קיין גענף צו דער סעסיע פון דער פעלקער-ליגע.

פאַר׳ן אַוועקפאָהר האָט אייער מיטאַרבייטער געהאַט מיט איהם אַ געשפרעך, בעת וועלכען ער האָט דערקלעהרט, אַז ער האָט זיך פערשטענדיגט מיט בריאַנ׳ען וועגען דער קאָנפערענץ, וועלכע ער וועט מיט איהם אָפּהאַלטען אין פאַריז.

אויף דער פראַגע פון אייער מיטאַרבייטער, פון וואָס מאַכט ער אָפּהענגיג דעם ערפאָלג פון דער קאָנפערענץ, האָט דער אויסערן-מיניסטער געענטפערט, אַז – „זעלבסטפערשטענדליך פון דעם, צי פוילען וועט אַריינגענומען ווערען אין ראַט פון דער פעלקער-ליגע אַלס שטענדיגער מיטגליד. אָהן דעם – האָט ער געזאָגט – שטעל איך זיך נישט פאָר קיין גלייכגעוויכט אין אייראָפּאַ און אַ שלום אויף דער וועלט“!

שנוים אין אונזער אפּראָוויזאַציע-פּאָליטיק

וו א ר ש אָ, 25 (פּאַט) אויף די זיצונגען פון עקאָנאָמישען קאָמיטעט ביים מיניסטאָרען-ראַט דעם 23 און 24 ד. ח. אונטער'ן פאָרזיץ פון פינאַנץ-מיניסטער קלאַרנער, איז אויפ'ן פאָרשלאַג פון אינערן-מיניסטער מלאָדזשיאַנאָווסקי אָנגענומען געוואָרען אַ רייה בעשלוסען, וואָס זענען נוגע די פּרינציפּען פון מלוכה'שער אַפּראָוויזאַציע-פּאָליטיק אויפ'ן יאָהר 1926/27, און וואָס בעצייכענען איהר ריכטונג אויף דער צוקונפט.

דער עקאָנאָמישער קאָמיטעט האָט ספּעציעל אָנערקענט פאַר נויטיג צו שטיצען מיט קרעדיטען די קאָמונאַלע פערבאַנדען און דעם קאָאָפּעראַטיווען-פערבאַנד, כדי צו שאַפען אין די אינדוסטריע-צענטרען און גרעסערע שטעדט תבואה-רעזערווען, צו בויען מעכאַנישע בעקערייען, און אויף אינוועסטיציע-צוועקען, וואָס האָבען אַ שייכות מיט צושטעלונג און מיט'ן ביליגער ווערען פון פלייש.

אין צוזאַמענהאַנג דערמיט בעאַרבייט איצט דאָס אינערן-מיניסטעריום די נויטיגע פעראָרדנונגען, און דאָס פינאַנץ-מיניסטעריום וועט זיך פערנעהמען מיט'ן געפינען די געהעריגע קרעדיטען.

הכנות פאַר דער שאַפונג פון אַ יודישער קהלה אין בוענאָס-איירעס.

ב ו ע נ אָ ס-א יי ר ע ס. (י.ט.א.) דאָס יודישע לעבען אין אַרגענטינא האָט זיך לעצטענס אַזוי פערצווייגט און פערגרעסערט, אַז מען האָט געפונען פאַר נויטיג צו אָרגאַניזירען אַ דעמאָקראַטיש געוועהלטע קהלה.

די סטאַטוטען פאַר דער קינפטיגער קהלה, וועלכע זענען אויסגעאַרבייט געוואָרען פון פאָרשטעהער פון די וויכטיגסטע יודישע אַנשטאַלטען אין בוענאָס-איירעס זענען אַקאָרשט פערעפענטליכט געוואָרען.

עס איז אַ וויכטיגער שריט נעהנטער צו דער פערווירקליכונג פון דער שטרעבונג פון אַלע געזונדע עלעמענטען פון היגען יודישען קיבוץ, צו זעהען דעם יודישען קיבוץ געבויט אויף יסודות פון אַ מאָדערנער יודישער קהלה.

לאָרד פּלומער בלייבט ווייטער נציב העליון פון א"י-ישראל.

ל אָ נ ד אָ ן. (י. ט. א.) אַ וואַרשעווער יודישע צייטונג האָט פערעפענטליכט אַ ידיעה וועגען דער מעגליכקייט, דאָס לאָרד פּלומער זאָל פערלאָזען דעם אַמט פון נציב-העליון אין ארץ-ישראל און אַלס זיין נאָכפאָלגער זאָל בעשטימט ווערען לאָרד אַלענביי.

פון זיכערע קוועלען דערוויסט זיך די י. ט. א., אַז די דאָזיגע ידיעה האָט נישט קיין שום יסוד. לאָרד פּלומער געפינט זיך יעצט אין איטאַליען, אויף אָפּרוהען זיך. תיכף ווי עס ווערט זיך ענדיגען זיין אורלויב-צייט קעהרט זיך לאָרד פּלומער צוריק קיין ארץ-ישראל.

וועגען בעשטימען לאָרד אַלענביי אַלס נציב-העליון אין ארץ ישראל איז אָנ'אונזין צו רעדען.

אַ יודיש הערינערישער בעדואינער-שבט.

י ר ו ש ל י ם, (י.ט.א.) דער סעקרעטאַר פון וואַהאַביטישען געזאַנדטען אין סיריען ה' ניסים טאַגער, אַ זוהן פון הרב הראשי אין דמשק, וועלכער ווייַלט איצט אין ירושלים, האָט אויף אַ פאַר טראַג אין אַנ'ענגען קרייז איבערגעגעבען העכסט אינטערעסאַנטע ידיעות וועגען אַ יודיש קריגערישען בעדואינען-שבט אין צענטראַל-אַראַביען.

ה' טאַגער דערצעהלט, אַז ערשט מיט אַ קורצער צייט צוריק האָט ער בעזוכט דעם דאָזיגען שבט, וועלכער איז בעקאַנט מיט זיין נאָמען „העיבר", אין זיין היימאַט אין צענטראַל-אַראַביען, דער שבט צעהלט 60,000 נפשות, פון וועלכע 30,000 טראָגען געוועהר. דער שבט לעבט פון פיה-צוכט און פון רויב.

די מיטגלידער פון דאַזיגען שבט האָבען אַנ'אָפּמאַך מיט די וואהאַביטען זיך גענענזייטיג צו העלפען אין פאַל פון אַ קריג. פיל מיטגלידער פון דעם דאָזיגען יודישען שבט האָבען זיך בעטייליגט אין די לעצטע אָנגריף-שלאַכטען פון די וואַהאַביטען און אייניגע אויבער-אַדיוטאַנטען פון סולטאַן איבן-סאוד זענען מיטגלידער פון העיבר-שבט.

ה' ניסים טאַגער האָט ווייטער איבערגעגעבען, אַז אויך דער שאַצמייסטער (פינאַנץ-מיניסטער) פון סולטאַן איבן-סאוד איז אַ יוד מיט'ן נאָמען מרדכי יאָפע.

די אָנגעהעריגע פון „העיבר"-שבט האַלטען פון שבת און יום-כפור און פון מצות מילה. זייער שטרעבונג איז צו קומען קיין ארץ ישראל און אַריינטרעטען אין די רייהען פון אַ יודישע אַרמעע.

פערשווינדעלט די לעמבערגער אָפּטיילונג פון „לאָדז. דעפּאָזיטען-באַנק"

ל ע מ ב ע ר ג, 25. (טעלעפאָניש). מיט בערך צוויי חדשים צוריק האָט אַ געוויסער פערשוין, וועלכער האָט אָנגעגעבען, אַז ער הייסט יוסף האָראָוויץ און וואוינט אין לעמבערג אין האָטעל „וויעדענסקי", בלאָנגאַ 6, פערקויפט דעם וואַרשעווער אינזש. פּראַנצישעק באָרסאָק 12 וואַגאָן האָלץ פאַר 600 פונט. דער דאָזיגער קויף איז אָפּגעמאַכט געוואָרען אויף דעם אופן, אַז דאָס געלד האָט אינזש. באָרסאָק איבערגעוויזען דורך דער דאַנציגער „יודישער פאָלקס-באַנק" צו דער לעמבערגער אָפּטיילונג פון דער „לאָדזער דעפּאָזיטען-באַנק", וועלכע האָט בעדאַרפט די 600 פונט איבערצוגעבען האָראָוויץ'ען נאָכדעם, ווי ער וועט פאָרלעגען די פראַכט-בריף פון דער אָוועקגעשיקטער סחורה קיין דאַנציג.

מיט 4 וואָכען צוריק האָט זיך צודער לעמבערגער אָפּטיילונג פון „לאָדזער דעפּאָזיטען-באַנק" געמעלדעט אַ פערשוין, וועלכער האָט זיך פאָרגעשטעלט אַלס יוסף האָראָוויץ און פאָרגעלעגט די פראַכטען אויף די אָוועקגעשיקטע 12 וואַגאָן האָלץ. אויפ'ן גרונד פון די דאָזיגע פראַכטען האָט די באַנק אויסגעצאָהלט 600 פונט.

אַנומעלט האָט די דאַנציגער „יודישע פאָלקס-באַנק" מודיע געווען דער לעמבערגער אָפּטיילונג פון דער „לאָדזער דעפּאָזיטען-באַנק", אַז זי האָט דאָס האָלץ נישט בעקומען, ווייל דאָס האָלץ איז לגמרי נישט געוואָרען אַרויסגעשיקט, און כדי צו בעקומען די 600 פונט האָט דער פערשוין מיט'ן נאָמען יוסף האָראָוויץ די סחורה-פראַכטען געפעלשט.

דער ענין איז נאַטירליך תיכף געוואָרען איבערגעגעבען צו דער לעמבערגער פאָליציי, וועלכע האָט אָנגעהויבען די אויספאָרשונג אין דער ריכטונג. בשעת דער דאָזיגער אויספאָרשונג איז געוואָרען פעסטגעשטעלט, אַז מיט אַ צייט צוריק האָט אַ פערשוין, וואָס האָט זיך אָנגעגעבען אַלס יוסף האָראָוויטץ אַרויסבעקומען פון דער לעמבערגער פּאָליציי דירעקציע אַ „דאָוואָד אָסאָביסטי", אין דאָזיגען דאָקומענט האָט ער אָנגעגעבען, דאָס ער וואוינט אויף רוטאָווסקיעגאָ גאַס 8. אַזוי ווי מען האָט דער פּאָליציי ערקלערט, אַז ער וואוינט נישט אין „האָטעל וויעדענסקי" האָט מען האָראָוויץ'ען אָנגעהויבען צו זוכען אויף דער רוטאָווסקיעגא גאס 8. אָבער אויך דאָרט האָט מען ערקלערט, אַז עס האָט אין דאָזיגען הויז נישט געוואוינט קיין שום פערשוין מיט'ן נאָמען האָראָוויץ.

צוליב דעם האָט די פּאָליציי זיך געווענדעט צו די בריף-טרעגער'ס, וואָס טראָגען די בריף אויף רוטאָווסקיעגאָ און בלאָנגאַ-גאַס און בייַ זיי אָנגעפרעגט. וועמען זיי פלעגען אָפּגעבען די בריף, וואָס זענען געווען אַדרעסירט צו ה' יוסף האָראָוויץ. דער בריף טרעגער פון בלאָנגאַ-גאַס האָט תיכף ערקלערט, אַז אַזעלכע בריף האָבען ביי איהם כסדר אָפּגענומען ה' איסר מאַנדעל, דער בעזיצער פון „האָטעל וויעדענסקי", בלאָנגאַ 6 אָדער דער האָטעל-פּאָרטיער ליב האָבער.

אין אָנהויב האָבען מאַנדעל און האָבער געלייקענט, אַז זיי זאָלען געווען אָפּנעהמען אַזאָלכע בריף. אין קרייז-פּעראָהער האָבען זיי זיך אָבער מודה געווען, אַז אַ הער מיט'ן נאָמען האָראָוויץ, וועלכער האָט אַמאָל געוואוינט אין האָטעל „וויעדענסקי" האָט זיי געבעטען אַלע צו איהם אַדרעסירטע בריף אָפּצונעהמען און בעהאַלטען ביז ער וועט זיי קומען אָפּנעהמען. איצט ווייסען זיי נישט וואו האָראָוויץ געפינט זיך.

צוליב דעם, וואָס די פּאָליציי פערדעכטיגט מאַנדעל'ן און האָבער'ן דאָס זיי האָבען אַ שייכות מיט ה' האָראָוויץ'עס „עסקים", אויב מאַנדעל אַליין בעהאַלט זיך נישט אונטער'ן נאָמען, זענען זיי ביידע געוואָרען אַרעסטירט און אָפּגעשיקט אין דער געריכט-תפיסה אויף באַטאָרעגאָ-גאַס.

די האַנדעלס-אויסזיכטען צווישען ארץ-ישראל און איטאַליען.

ר ו י ם. (י. ט. א.)

מיט אַ קורצער צייט צוריק האָט זיך געגרינדעט אין מיילאַנד, אונטער דער אָנפיהרונג פון דעפּוטאַט לאַנפראַנקאָני, דער נאַציאָנאַלער אינסטיטוט פאַר איטאַליענישער עקאָנאָמישער עקספּאַנסיע אין אויסלאַנד. די אויפגאַבען פון דאָזיגען אינסטיטוט זענען צו פערשטאַרקען די האַנדעלס-בעציהונגען צווישען איטאַליען און די אויסלענדישע מערק און הויפּטזעכליך מיט'ן נאָהענטען מזרח אין די לענדער פון מיטעללענדישען ים.

דעפּוטאַט לאַנפראַנקאָני האָט אין אַ אויספיהרליכען געשפּרעך מיט'ן רוימער קאָרעספּאָנדענט פון דער י.ט.אַ. אַרויסגעזאָגט זיין מיינונג וועגען די האַנדעלס-בעציהונגען צווישען איטאַליען און ארץ-ישראל און איבער די מעגליכקייטען פון דער ענטוויקלונג פון די דאָזיגע בעציהונגען אין דער צוקונפט.

די איטאַליענישע ווירטשאַפטליכע קרייזען האָט געזאָגט דעפּוטאַט לאַנפראַנקאָני פאָרשען מיט דער גרעסטער אויפמערקזאַמקייט די עקאָנאָמישע פערספּעקטיווען פון ארץ ישראל און די שנעלע ענטוויקלונג פון דעם לאַנד, וועלכע קומט פאָר מיט'ן צופלוס פון יודישען עלעמענטען. די ענטוויקלונגס אויסזיכטען פון ארץ-ישראל זענען אומגעהויער און מיר זעהען פאָראויס דאָס די ענערגיע, ווילען און איניציאַטיוו פון דער יודישער קאָלעקטיוויטעט אין ארץ-ישראל וועלען שוין אין דער גאָר נאָהענטער צוקונפט שטאַרק מיטווירקען צום אויפלעבען פון גאַנצען מזרח.

עס ליגט אויך אין די אינטערעסען פון איטאַליען זעהען קומען אין קאָנטאַקט מיט'ן ארץ ישראל מאַרק און ווי נאָר עס וועלען געשאַפען ווערען די ערשטע בעציהונגען, וועלען זיי זיך קענען ענטוויקלען אין גרויסען מאַסשטאַב, שוין צוליב דעם, וואָס די איטאַליענישע פּאָרטען זענען דורך זייער געאָגראַפישער לאַגע ווי בעשטימט פאַר'ן האַנדעלס בעטריב מיט ארץ-ישראל און איבערהויפּט מיט'ן מיטעללענדישען מזרח.

געפינענדיג אין ארץ-ישראל אַ כסדר וואַקסענדען יודישען ציבור, וועמענס האַנדעלס-פעהיגקייטען שם'ן אין דער וועלט, האָבען די איטאַליענישע האַנדעלס-קרייזען די בעסטע אויסזיכטען און די גאַראַנטיע פאַר אַנ'ערנסטע, געמיינזאַמע עקאָנאָמישע צוזאַמענאַרבייט.

די איטאַליענישע מאַסגעבענדע ווירטשאַפטליכע פאַקטאָרען בעטראַכטען פון דאָזיגען שטאַנדפונקט מיט אָנערקענונג דאָס ענטשטעהען פון אַ יודישער נאַציאָנאַלער היים אין ארץ-ישראל.

קומט און איבערצייגט אייך!
אַלער אַרט ביטעס, פּאַראַניעס, רעקורסען, אַפּעלאַציעס און אַלע געריכטס-, פינאַנס-, אַדמיניסטראַטיווע און קאָמונאַלע אינסטאַנציעס ווערען אַמבעסטען, אַמביליגסטען און אַמשנעלסטען ערלעדיגט אין ביוראָ
„פּאָלאָניאַ" אַלעיאַ 1 מאַי 7.
ווכטיגע בעמערקונג: טעגליך פון 5 ביז 7 ווערען ערטיילט עצות און אָנווייזונגען אין אַלע שטייער-אַנגעלעגענהייטען דורך ה' לעאָן שחיצער.
איבערזעצונגען: האַנדעלס און פּריוואַט קאָרעספּאָנדענץ, קאָנטראַקטען, פּראָטעסטען ווערען אָנגענומען אויפצומאַכען מיט אייגענע קאָסטען.
מיטגלידער פון פּראָפעסיאָנעלע פערייגען צאָהלען 25% ביליגער.

Dr. JAKÓB KON
אָרדינאַטאָר פון שטעטישען שפּיטאָל. אַקושער
צוריקגעקעהרט.
שענקעוויטש 18, טעלעפאָן 37-62
אין די לעטשניצע אויף זאַכאַרניאַ 27 (רוג קאָנסטאַנטינער) פון 5 ביז 6 נאָכמ.
293

Dr. ALTERMAN-GURFEL
פרויען-קראַנקהייטען און אַקושעריע.
Piramowicza 10.
נעהמט אָן פון 4—6 נאָכמיטאָג

Dr. med. Braun
23 פּאָלודניאָווא 23
— — טעלעפאָן 26 40. — —
צוריקגעקעהרט.
ספּעציאַל-אַרצט פאַר הויט- און ווענערישע קראַנקהייטען און מענער שוואַכע.
בעהאַנדלונג מיט וואַרעמע לופט (הייסע לופט)
נעהמט אָן פון 9 ביז 12 און פון 5-8 אָוונט

צו דער פערלאָבונג פון מיין קאָלעגע
ה' פעליקס פינקעלשטיין
מיט פרל. העניא טענענבוים
ווינשט זיי פיל גליק און צופרידענהייט
הערמאַן בעטציינג.
209

מזל טוב! צו דער פערלאָבונג פון אונזער פריינד יחיאל פלאַם
מיט פרל. גאָלדע ריוואַן פון אַלעקסאַנדער
גראַטולירען הערצליך און ווינשען זיי אַ הערליכע צוקונפט
מרדכי טאַנעליכט און פרוי, לאָדז.
201

הרינו מביעים בזה את רגשי השתתפותנו החמה בצערו הגדול של הכנהל של „קרן-היסוד" בלודז, מר ד"ר אפרים סרנה במות עליו
אביו ז"ל
בעבודתנו המכורה לטובת בנין ארצנו ינוחם!
211
ועד ההסתדרות הציונית בלודז.
ועד „קרן-היסוד" בלודז.
דועדה המאוחדת של קרן-הקימת לישראל.

שייטלען
פון פרימאַ האָאַר, פּערש.
קאַמיענאַ 5, 2-טן הויף
ביי בצלאל פּאַרושצקי.

אנו משתתפים בצערו הגדול של חברנו בעבודה ד"ר אפרים סרנה על מות עליו
אביו ז"ל
בעבודתנו המשותפת לטובת בנין ארץ ישראל תמצא את נחומיך, חברו
התאגדות פקידי הלשכה הציונית בלודז.
210

רעאָרגאַניזאַציע
פון קאָמיטעט פון יודישע דעלעגאַציעס.

פון וו. לאַצקי בערטאָלדי

די פּרעסע האָט אַנומעלט געבראַכט די ידיעה וועגען אַ זיצונג פונ'ם קאָמיטעט אין לאָנדאָן, וואו ער האָט בעשלאָסען זיך צו רעפאָרמירען און בעשאַפען אויף זיין אָרט אַ וועלט-ראַט אויף דעמאָקראַטישע יסודות.

דער וועלט-ראַט וועט איבערנעמען די פונקציעס פונ'ם קאָמיטעט פון די דעלעגאַציעס, וואָס איז ביז איצטער געשטאַנען אויף דער וואַך פון די יודישע בירגערליכע און נאַציאָנאַלע רעכט אין אַלע לענדער.

הגם די פּרינציפּען פון דער רעאָרגאַניזאַציע זענען אונז נאָך נישט בעוואוסט, מוזען מיר אָבער שוין איצט בעגריסען דעם בעשלוס, וואָס בעפרידיגט אַ בעדערפעניש פון דער צייט און אַ פאָדערונג פון דער יודישער עפענטליכער מיינונג.

נישט קוקענדיג אויף זיין אַבסאָלוטער נויטיגקייט, אויף די חשיבות פון די פאָלקס-אינטערעסען, וואָס זענען איבערגעגעבען געוואָרען אין זיין רשות, האָט דער קאָמיטעט פון די יודישע דעלעגאַציעס דאָך נישט דערגרייכט צו יענער פּאָפּולאַריטעט און ממילא אויך נישט צו דער אַווטאָריטעטישקייט, וואָס איז אַזוי נויטיג פאַר זיין נאָרמאַלער אַרבייט.

גרויסע פערדינסטען האָט דער קאָמיטעט פון די יודישע דעלעגאַציעס פאַר דער יודישער עפענטליכקייט, ער האָט בשעתו אין 1919, דעם יאָהר פון זיין גרינדונג, קאָנצענטרירט די נאַציאָנאַלע ענערגיע פון די יודישע קיבוצים אין די מזרח-לענדער און געוואָרען דער מליץ-יושר פון זייערע נאַציאָנאַלע פאָדערונגען פאַר דער ווערסיילער פרידענס-קאָנפערענץ און דערנאָך פאַר'ן פעלקער-בונד.

מיט זיין בעריהמטען מעמאָראַנדום, וואָס ער האָט דערלאַנגט דעם 10-טען מאַי 1919 דער פרידענס-קאָנפערענץ און וואו עס זענען פאָרמולירט געוואָרען די פאָדערונגען פון די נאַציאָנאַלע מינדערהייטען בכלל און פון יודישען פאָלק בפרט, האָט זיך דער קאָמיטעט קונה-שם געווען אין דער וועלט און פערנומען אַ חשובן אָרט אין דער אַלגעמיינער שטרעבונג פון אַלע קליינע פעלקער, פון אַלע מינדערהייטס-נאַציעס צו רעגולירען און בעשיצען זייערע אינטערעסען אויף אַן אינטערנאַציאָלען אופן, דורך פעלקער-רעכטליכע נאָרמען און אינסטיטוציעס.

צום גרויסען טייל מוז מען דאָס צושרייבען דער דיפּלאָמאַטישער און פּראָפּאַגאַנדיסטישער אַרבייט פון אונזער קאָמיטעט, וואָס עס האָט זיך בכלל איינגעגעבען אַריינצוברענגען אין די אינטערנאַציאָנאַלע אָפּמאַכען פון די יאָהרען 1919 און 1920 ספּעציעלע תקנות וועגען די מינדערהייטען-רעכט בכלל און וועגען די יודישע רעכט בפרט.

אָט דענסמאָל, בעת דער קאָמיטעט האָט דערגרייכט זיין גרעסטען נצחון און אויסגע'פועל'ט ביי די מערב-אייראָפּעאישע מלוכות, פעלקער-רעכטליכע בעוואָרענישען פאַר די נאַציאָנאַלע מינדערהייטען בכלל און פאַר יודען בפרט, אָט אין יענער העראָאישער תקופה נאָך דער וועלט-מלחמה, האָט דער קאָמיטעט טאַקע באמת פאָרגעשטעלט דאָס נאַציאָנאַלע יודענטום פון גאָר דער וועלט און האָט זיך אָנגעשפּאַרט אויף די נאַציאָנאַל-ראַטען, נאַציאָנאַלע פערזאַמלונגען, קאָנגרעסען, אָרטיגע פערבאַנדען, אָרגאַניזאַציעס פון די פערשידענע לענדער, וואו עס זענען קאָנצענטרירט יודישע קיבוצים און וואָס האָבען אַלע געשיקט קיין פּאַריז אָדער דעלעגאַציעס אָדער שריפטליכע מאַנדאַטען.

מיר האָבען טאַקע געהאַט דענסטמאָל אַ קאָמיטעט פון דעלעגאַציעס און זיין אויטאָריטעט איז געווען אַ זיכערער און השפּעה'דיגער. איצטער האָבען מיר אַ קאָמיטעט אָן דעלעגאַציעס, וואָרום די צופעליגע צוזאַמענפאָהרען פון יודישע סיים-דעפּוטאַטען און צופעליג איינגעלאַדענע כלל-טוער קענען נישט פערבייטען אַן אמת'ע נאַציאָנאַלע פאַרשטעהערשאַפט, וואָס דאַרף פערטיידיגען די יודישע נאַציאָנאַלע און בירגערליכע רעכט פאַר'ן בית-דין פון די וועלט-פעלקער.

יודען פערמאָגען איצטער געוויסע עלעמענטען, אמת צוזייטע צושפּרייטע, פון נאַציאָנאַלער מלוכה-שאַפט. מיר האָבען דורך דער יודישער אַגענץ אַ שיכות צו דער מאַנדאַט-פערוואַלטונג אין פּאַלעסטינע, מיר האָבען נאַציאָנאַלע רעכט, וואָס דערגעהען ביז נאַציאָנאַל-קולטורעלער אויטאָנאָמיע, אין פערשידענע לענדער פון מזרח-אייראָפּא. דאָס איז אַ נאַציאָנאַלער האָב-און-גוטס, וואָס מוז אָפּגעהיט ווערען, ווען נישט ווילען מיר איהם אָנווערען.

עס מוז געשאַפען ווערען אַן אינטערנאַציאָנאַלע אויטאָריטעטישע אָרגאַניזאַציע, וואָס זאָל שטעהן אויף דער וואַך פון אונזערע נאַציאָנאַלע לעבענס-אינטערעסען און זאָל האָבען דעם כח זיי צו פערטיידיגען פאַר'ן בית-דין פון די וועלט-מלוכות.

מען, מוז דעריבער בעגריסען די איניציאַטיוו צו רעאָרגאַניזירען דעם קאָמיטעט פון די יודישע דעלעגאַציעס, וואָס זיין מאַנדאַט האָט זיך שוין לאַנג געענדיגט, און פאָדערען פון אַלע יודישע קיבוצים, וואָס קעמפען פאַר זייערע נאַציאָנאַלע רעכט, אַז זיי זאָלען העלפען אונזער קאָמיטעט זיך בענייען לויט די פאָדערונגען פון דער צייט און די פערהעלטענישען אין די פערשידענע לענדער.

דער אינטערנאַציאָנאַלער אַנטיסעמיטיזם
האָט אויך אַ שליטה אין טשעכאָסלאָוואַקיע.

די „פראַנקפורטער צייטונג" ווידמעט אַ סעריע אַרטיקלען די נאַציאָנאַלע מינדערהייטען אין דער גאַנצער וועלט. דער לעצטער אַרטיקעל פון דער סעריע בעהאַנדעלט די יודישע מינדערהייט אין טשעכאָסלאָוואַקיען.

„די יודישע סיטואַציע-זאָגט די צייטונג,-דריקט זיך אויס אין אַ פּאַראַדאָקס, וואָס שטעלט מיט זיך פאָר די שטעלונג פון די יודען אין היגען נאַציאָנאַליטעטען-קאַמף. גלייך ווי די יודען זענען אַרויס פון זייערע געטאָ'ס, האָבען זיי זיך פעראייניגט מיט דער גרעסטער און שטאַרקסטער קולטור פון יענער צייט, מיט דער קולטור פון די דייטשען, אָבער שפּעטער קומט דער דייטשער אַנטיסעמיטיזם און דער טשעכישער נאַציאָנאַליזם, דאַן געפינען זיך די יודען צווישען צוויי פייערען.

די דייטשע אַנטיסעמיטען, ווירקענדיג סיסטעמאַטיש און עפענטליך, האָבען מיטגעהאָלפען די טשעכישע נאַציאָנאַליסטען, וועלכע האָבען געאַרבייט בעהאַלטען און פּראַקטיש. דאָס הייסט פונדעסטוועגן נישט געשטערט די יודען נעהמען אַן אַנטייל אין די דייטשע פּאַרטייען, בעזונדער אין די דעמאָקראַטישע און סאָציאַליסטישע.

אָהן ספק האָט אַ טייל יודען, אין די גרויסע שטעט בעזונדער פערטיידיגט דייטשע אינטערעסען.

ווער ס'שטודירט פלייסיג די געשיכטע פון דער טשעכישער נאַציאָנאַליסטישער בעוועגונג און איהר קאַמף געגען גערמאַניזם, אין פּראָג, פּיז און ברין און די ראָלע, וואָס די יודען האָבען געשפּילט אין דעם קאַמף, וועט ער שטוינען פון דער לייכטזיניגקייט פון די דייטשע אַנטיסעמיטען, וועלכע האָבען נישט פערשטאַנען אָפּצושאַצען די יודען אַלס בעשיצער פון זייער קולטור.

די טשעכען האָבען פערשטאַנען דעם פעהלער און האָבען גאַנץ אַנדערש געהאַנדעלט; זיי האָבען זיך בעצויגען צו די יודען פריינדליכער. די יודישע נאַציאָנאַלע בעוועגונג האָט זיי אַ סך מיטגעהאָלפען אין דעם זין. פון דער צווייטער זייט, האָט דער דייטשער אַנטיסעמיטיזם מיטגעהאָלפען דער פערשטאַרקונג פון דער יודישער נאַציאָנאַלער בעוועגונג.

די לעצטע האָט פונדעסטוועגען נישט געשטערט די יודישע מאַסען זיי זאָלען זוכען אַ ירושלים אין טשעכאָסלאָוואַקיען.

די געשאַפענע אומשטענדען האָבען גרויסע פאָלגען פאַר דער טשעכאָסלאָוואַקישער קולטור, ווייל די יודען, וועלכע האָבען זיך דאָרט אַסימילירט, האָבען זיך אָנגעהויבען בעטראַכטען אַלס טשעכאָסלאָוואַקען, און נישט אַלס אַ נאַציאָנאַלע מינדערהייט, און וועלען דערפאַר פערטיידיגען די טשעכישע קולטור געגען דער דייטשישער.

דאָס וואַקסען פונ'ם אַנטיסעמיטיזם אין פערשידענע לענדער רופט-אַרויס אַ נויטיגקייט אין שאַפען אַ ספּעציעלע קאָמיסיע. וועלכע דאַרף קעמפען געגען אַנטיסעמיטיזם אַלס אַן אינטערנאַציאָנאַלע בעוועגונג.

די אָרגאַניזאַציע פונ'ם אינטערנאַציאָנאַלען אַנטיסעמיטיזם איז אַ געשעהענער פאַקט. דער אינטערנאַציאָנאַל שטעלט מיט זיך פאָר אַ געפאַהר נישט נאָר פאַר די יודען, נאָר אויך פאַר'ן וועלט-שלום. די פאָרגעלעגטע קאָמיסיע דאַרף אָנפיהרען הויפּטזעכליך אַ פּראָפּאַגאַנדע געגען אַנטיסעמיטיזם צווישען דער יוגענד.

דער מעמאָראַנדום לעהגט אויף פאַר דעם קאָנגרעס אַרויסטראָגען אַ רעזאָלוציע צו שאַפען אין יעדען אַן אָרטיגע אָרגאַניזאַציע געגען אַנטיסעמיטיזם; ער דערמאָהנט אגב, אַז דער קאָנגרעס אויף פערטיידיגען קינדער, וואָס איז פאָרגעקומען אין גענף אין אויגוסט 1925 האָט פּראָקלאַמירט די ראַסען-שנאה אַלס געפאַהר פאַר'ן אינטערנאַציאָנאַלען שלום.

דער מעמאָראַנדום ענדיגט זיך אַזוי: „מיר האָפען, אַז אייער קאָנגרעס וועט ווידמען אַ בעזונדערע אויפמערקזאַמקייט דעם פּראָבלעם, און וועט אויסאַרבייטען אַ סעריע מיטלען כדי די טעקציעס פון דער אינטערנאַציאָנאַלער פרויען-ליגע פאַר שלום אין פערשידענע לענדער, זאָלען ענערגיש און מיט ערפאָלג קעמפען געגען דער דעמאָראַליזאַטאָרישער קראַפט פונ'ם אַנטיסעמיטיזם".

אין זומפּ פון מאַלווערזאַציעס גנבות און מיסברויכען...
די רעוועלאַציעס פון „גלאָס פּראַוודי".

די לעצטע עטליכע טעג האָט דער ראַדיקאַלער „גלאָס פּראַוודי" אָנגעהויבען אַ שאַרפע קאָמפּאַניע געגען די מאַלווערזאַציעס. טאָג טעגליך ווערען געמאַכט נייע ענטדעקונגען וועגען די געשעהענע מיסברויכען אין פערשידענע אַמטען, מיסברויכען, וואָס האָבען אָפּגעקאָסט דער מלוכה שווערע הונדערטער מיליאָנען זלאָטעס. די צייטונג האָט אויך געמאַכט רעוואַלאַציעס וועגען די „אָרדנונגען" אינ'ם וואַרשעווער אויספּאָרשונגס-אַמט און דערצעהלט ווי די בעאַמטע האָבען געמאַכט שותפות מיט די גנבים. א. א. וו. די וואַרשעווער פּאָליציי-קאָמענדע האָט בעשטימט אַ ספּעציעלע אויספאָרשונגס-קאָמיסיע. אַ רייה העכערע בעאַמטע זענען אָפּגעשטעלט פון זייערע אַמטען. מ'גיט איבער אַן אינטערעסאַנטען פּרט: אַ ראַפּאָרט פון אַן אַגענט פון אויספאָרשונגס-אַמט איז געלעגען 2 חדשים אָהן אַ תשובה; ערשט נעכטען, שוין נאָכ'ן טומעל וואָס דער גל. פּראַוודי האָט אויפגעהויבען האָט מען דעם אַגענט אויסגעפאָרשט.

אין נעכטיגען נומער טרעט די צייטונג אַרויס מיט נייע רעוועלאַציעס געגען דעם פינאַנץ-מיניסטער קלאַרנער. די צייטונג דערצעהלט, אַז קלאַרנער, וועלכער איז געווען וויצע פינאַנץ-מיניסטער אין גראַבסקי'ס צייטען און וויצע-פּרעזעס פון „באַנק גאָספּאָדאַרסטווא קראַיאָוועגאָ" איז אַ מענש פון די „לצוויטאַן"-ספערען. דער פאָרזיצער פון „באַנק גאָספּ. קראַיאָוו." סטושקאָווסקי איז געווען צו שוואַך ענטקעגענצושטעלען זיך קלאַרנער'ס השפּעות און ס'איז אָפּגעטון געוואָרען אַ גרויסע פּאַנאַמע מיט די הלואות, וועלכע די באַנק האָט פערטיילט. אַזוי דערצעהלט די צייטונג אַ מעשה מיט דער אַקצ.-געזעלשאַפט ראָזענבלאַט אין לאָדז. די פירמע האָט אַנגאַזשירט ספּעציעל אַ אינזש. שרעדניצקי, וואָס זיין הויפּט-מעלה איז געווען אין פּערזענליכער פריינדשאַפט מיט קלאַרנער'ן און וואָס ער האָט געהאַט בעציהונגען אין גראַבסקי'ס רעגירונג, זיין אויפגאַבע איז געווען אויסצופועלן אַ באַנק-גאַראַנטיע פאַר דער פירמע אויף 600,000 דאָלאַר.

דער דירעקטאָר פון דער לאָדזער אָפּטיילונג האָט זיך אַרויסגעזאָגט געגען דעם, ווייל ס'איז נישט געווען די זיכערקייט, אַז די פירמע ראָזענבלאַט וועט פּינקטליך בעצאָהלען איהרע התחייבות'ן. די באַנק האָט די גאַראַנטיע אָפּגעזאָגט מ'האָט די פּראַגע ווידער בעהאַנדעלט.

דאַן איז געקומען קלאַרנער; דער לאָדזער דירעקטאָר האָט נאָך אַמאָל זיך אַרויסגעזאָגט געגען דעם, אַז די באַנק זאָל אַזאַ גאַראַנטיע אַרויסגעבען, און זיין מיינונג איז בעשטעטיגט געוואָרען דורך דער הויפּט-לייטונג. דאַן האָט מען געגעבען צו פערשטעהן דעם לאָדזער דירעקטאָר מילער'ן, אַז אויב ער וועט זיך געגענשטעלען קלאַרנער'ס השפּעות, וועט ער בעקומען דימיסיע.

די גאַראַנטיע איז געגעבען געוואָרען און... די באַנק האָט שוין ביז איצט בעצאָהלט 200,000 דאָלאַר.

אַזעלכע און ענליכע „טראַנזאַקציעס" זענען געמאַכט געוואָרען אין „גוזאָפּאָן" „קאָאָפּראָלנא", וואו אַלע דירעקטאָרען זענען איצט צוגעצויגען געוואָרען צו קרימינעלער פעראַנטוואָרטליכקייט, אָבער די מלוכה האָט דערווייל שוין בעצאָהלט אין לאָנדאָן 400,000 פונט שטערלינג; ענליכע געשעפטען זענען געמאַכט געוואָרען מיט סטאַראַכאָוויץ, באַראַנאָוו, קריגער א. אַנד. די אַלגעמיינע סומע אין דער פערנעהם פון די דאָזיגע געשעפטען וועט קענען פעסטשטעלען ערשט אַ ספּעציעלע אויספאָרשונגס-קאָמיסיע. אין די צייטונג פאָדערט טאַקי אַז אַזאַ קאָמיסיע זאָל געשאַפען ווערען.

* * *

דער „גל. פּראַוודי" מאַכט ווייטערדיגע ענטדעקונגען וועגען דעם אויספאָרשונגס-אַמט. אויף די אָנפיהרענדע אַמטען זענען געשטאַנען מענשען, וואָס האָבען ביי דער צאַרישער רעגירונג און שפּעטער ביי די דייטשען אין פערלויף פון צעהנדליגער יאָהרען געשפּילט אַ פיהרענדע ראָלע. אַזוי צ. ב. איז קורנאַטאָווסקי דער פערטרעטער פונ'ם לייטער אין דעם אויספאָרשונגס-אַמט בעקאַנט מיט זיינע פערפאָלגונגען געגען די קעמפער פאַר פּוילענס אומאָפּהענגיגקייט. קוראַנאַטאָווסקי איז איצט, ווי די צייטונג גיט איבער, אַ גרויסער נגיד, האָט הייזער אין בערלין, אַ ווילע אין איטאַליען א. אז. וו. די צייטונג זאָגט צו ווייטערדיגע רעוועלאַציעס.

אגב ווערט דערצעהלט אינ'ם זעלבען נומער פון דער צייטונג וועגען נאָך אַ ענטדעקטען פאַל פון פרייען באַלעבאַטעווען אינ'ם טאַבאַק-מאָנאָפּאָל.

אָנהויב אויגוסט האָט אַ גרופּע אַמעריקאַנער טאַבאַק-אינדוסטריעלער צוגעשיקט אַ פּאָר צעהנדליג קאַסטענס פּאַפּיראָסען פון דער בעסטער קוואַליטעט. הגם ס'זענען אַרומגעגאַנגען קלאַנגען, אַז דער טראַנספּאָרט איז אינטערוועגס טיילווייז בע'גנב'עט געוואָרען, זענען די קאַסטענס ביים דערהאַלטען נישט קאָנטראָלירט געוואָרען. אין עטליכע טעג אַרום זענען די פּאַפּיראָסען פון נאָוואָגראָדזקע 45 איבערגעשיקט געוואָרען אין דער פאַבריק וואַרשאַ-אָכאָטע. אין עטליכע טעג אַרום האָט דער לייטער פון מאַטעריאַל-ביוראָ שציבאַר-רילסקי פאָרגענומען „קאָנטראָלירען" דעם אָנגעקומענעם טראַנספּאָרט. די קאָנטראָל איז פאָרגעקומען אויף עטליכע שטעלען. געהאָלפען ביי דער קאָנטראָל האָבען פערשידענע... ווינקעל-סוחרים. אין רעזולטאַט פון דער „קאָנטראָל" זענען אין די ביכער געבליבען סמנים פון כעמישע מיטלען...

שציבאַר-רילסקי איז אַזוי געווען זיכער אין זיין אומשטראָפבאַרקייט, אַז ער האָט אַ פאַבריקס-אַרבייטער געהייסען אָפּטראָגען אויף דער הויפּט פּאָסט אַ טראַנספּאָרט פּעקלעך מיט פּאַפּיראָסען און דאָרט זיי אָפּען פערקויפט די טאַבאַק-הענדלער.

דער אַרבייטער, וואָס האָט עס צוגעזעהען פון אַ זייט, האָט וועגען דעם מיטגעטיילט דער פאַבריקס-לייטונג. ס'איז אויסגעבראָכען אַ סקאַנדאַל, אַ צו עפענטליכער, אַז מ'זאָל איהם קענען פערדרייבען און מ'האָט פאָרגעשלאָגען ריילסקי'ן, אַז ער זאָל אָפּגעבען אַ ביטע וועגען דימיסיע. אָבער, ווי מ'גיט איבער, האָט ער געהאַט די חוצפה אין אַ קורצער צייט אַרום אָנגעבען אַ נייע ביטע וועגען אַ נייעם פּאָסטען אין מאָנאָפּאָל.

נו, און וואָס זאָגט אויף דעם דער פּראָקוראַטאָרען-אַמט?

הלמאי זאָל מען זאָגען! דער פּרינציפּ פון „נאַציאָנאַליזירען" דעם האַנדעל און די אינדוסטריע איז קאָנסעקווענט אַדורכגעפיהרט געוואָרען דורך די אַמאָליגע מאַכטהאָבענדע.

Dr. med. H. LUBICZ

צעגעלניאַנאַ 43, טעל. 41-32.

ספּעציאַליסט פאַר הויט, ווענערישע און מענער-שוואַכע קראַנקהייטען.

היילונג מיט קוואַרץ-לאַמפּען (האָר-אויספאַל)

נעמט אָן פון 9—11 און פון 5—8 אָוונט.

נײַער פאָלקסבלאַט
.26 אויגוסט 1926.

דאס לאדזער לעבען

נײַער פאָלקסבלאַט
.26 אויגוסט 1926.

26 דאנערשטאָג ט״ז אלול תרפ״ו	אויגוסט. זון־אויפגאַנג 4,10 זון־אונטערגאַנג 6,57 לענג פון טאָג 14,24

צי שטעהען מיר ווידער פאר אן אלגעמיינעם שטרייק?

דער לעצטער שטרייק איז געוואָרען פערשפּילט.

(ב) ווי בעוואוסט, איז דער לעצטער שטרייק פון די שטאָדטישע אַרבייטער ליקווידירט געוואָרען אויף דעם סמך, אַז אין משך פון 2 וואָכען דאַרפען רעאַליזירט ווערען די פאָדערונגען פון די אַרבייטער.

אַזוי ווי דער טערמין איז שוין פערגאַנגען, איז נעכטען פאָרגעקומען אַ זיצונג פון דער „קאָמיסיע פון פינף", וועלכע האָט אָפּגעגעבען אַ בעריכט פון רעזולטאַט פון דעם לעצטען שטרייק.

פון בעריכט ווייזט זיך אַרויס, אַז נאָר די אַרבייטער פון די צופאָהר־טראַמוואַיען האָבען בעקומען 12 פּראָצענט הוספה, און אויך נישט אַלע, ווייל פון דער הוספה געניסען נישט די פּראַקטיקאַנטען.

דער מאַגיסטראַט האָט נישט ערלעדיגט קיין איין פאָדערונג פון די אַרבייטער.

ס'איז נאָך נישט בעוואוסט, וואָס וועט זיין מיט די 8 אָפּגעזאָגטע טראַמוואַי־אַרבייטער.

מאַכענדיג אַ סך־הכל, קומט דער בעריכט צום בעשלוס, אַז מען האָט מיסגעבּרויכט מיט'ן צוטרוי פון די אַרבייטער", וועלכע זענען צוגעטרעטען צו דער אַרבייט אין דערביי גאָרנישט געוואונען.

אין דער דיסקוסיע האָבען אַ טייל אָנגעוויזען, אַז דער שטרייק איז צו שנעל ליקווידירט געוואָרען מען דאַרף שיקען אַ דעלעגאַציע צום וואָיעוואָדע. אויב די אינטערווענץ ביי דעם וואָיעוואָדע זאָל נישט האָבען קיין פּעולה, זאָל ווידער פּראָקלאַמירט ווערען אַן אַלגעמיינער שטרייק.

אַנדערע רעדנער האַלטען, אַז נאָך דער קאָנפערענץ ביים וואָיעוואָדע זאָל צוזאַמענגערופען ווערען אַ גרויסער מיטינג פון די שטאָדטישע אַרבייטער, וועלכע זאָלען אָננעהמען אַ בעשלוס וועגען דער ווייטערדיגער טאַקטיק.

סוף־כל־סוף איז בעשלאָסען געוואָרען אַרויסצושיקען אַ דעלעגאַציע צום וואָיעוואָדע.

צוואנגס אווענד־שולען פאר בעשעפטיגטע יוגענד

אויפ'ן גרונד פון דער פעראָרדנונג פון אַרבייטס־און בילדונגס מיניסטעריום וועגען דער שול־פליכט פאַר יוגענדליכע, האָט דער מאַגיסטראַט אַרויסגעגעבען פאָלגענדע פעראָרדנונג: די יוגענד פון 15 ביז 18 יאָהר", וועלכע איז בעשעפטיגט אין דער אינדוסטריע־און האַנדעל אַלס לערן־יונגלען, אין פּראַקטיקאַנטען, איז פערפליכטעט זיך צו לערנען אין די שטאָטישע בילדונגס־שולען.

איינשרייבונגען אין די דאָזיגע שולען וועלען פאָרקומען פון 30. אויגוסט ביז'ן 3. סעפּטעמבער ה. י. פון 6 ביז 8 אין אָוונד.

די וועלכע האָבען שוין אין די דאָזיגע שולען געלערנט דאַרפען זיך נאָכאַמאָל פערשרייבען אין די לאָקאַלען פון זייערע שולען. די נייע שילער דאַרפען זיך פערשרייבען אויף ריבנאַ 15, אַנדזשעיאַ 7, פּיעטריקאָווער 249 און קילינסקי 150.

דאָס לערנען אין די דערמאָהנטע שולען וועט פאָרקומען מאָנטאָג, דינסטאָג, מיטוואָך און דאָנערשטאָג פון יעדע וואָך פון האַלב זיבען ביז 9 אין אָוונד.

דער אַרבייטסגעבער איז פערפליכטעט צו בעפרייען זיינע יוגענדליכע פון דער אַרבייט די 6 אויבענדערמאָהנטע שעה'ן אין וואָך, די דאָזיגע שעה'ן מוזען צוגערעכענט ווערען צו דער אַרבייטס־צייט. דער אַרבייטס־געבער מוז אַליין קאָנטראָלירען צו זיין לערן־יונגעל בעזוכט די שולע.

שוידערליכער מארד אין כאיני.

דעם קערפער געפונען ערשט אין צוויי חדשים ארום.

(ס) מיט אַ פּאָר חדשים צוריק איז אויף אַ געהיימניספולען אופן פערשוואונדען געוואָרען די איינוואוינערין פון כאַיני, אַנטאָנינאַ באַראַלאַק. די ביזהעריגע פּאָליציי־אויספאָרשונג וועגען דער פערשוואונדענער האָט נישט געגעבען קיין רעזולטאַטען. ערשט נעכטען איז צופעליג געפינען געוואָרען דער קערפער פון דער פרוי.

אַ קליין יונגעל, וועלכער איז אַדורכגעגאַנגען דורך אַ גרויסען וואַלד אין קוטנער קרייז, האָט בעמערקט ליגען נישט ווייט פון קוטנאָ אַ גרויסען זאַק. ווען ער האָט געעפענט דעם זאַק, האָט ער מיט שרעק בעמערקט, אַז דאָרט געפינט זיך אַ טויטער קערפער פון אַ יונגער פרוי. דאָס יונגעל האָט באַלד וועגען דעם אַלאַרמירט די קרייז־פּאָליציי, וועלכע האָט אויפ'ן אָרט אַדורכגעפיהרט אַן אויספאָרשונג.

די אויספאָרשונג האָט פעסטגעשטעלט, אַז דער קערפער ליגט שוין אין וואַלד מעהר ווי 2 חדשים. די ערמאָרדעטע האָט געהאַט אויסגעהאַקט אַלע ציין און צוהאַקט די ריפען. די ווייטערע נאָכפאָרשונגען האָבען פעסטגעשטעלט, אַז מען האָט דאָ צו טון מיט'ן קערפער פון דער פערשוואונדענער אַנטאָנינאַ באַראַלאַק.

איצט ווערט געפיהרט אַן ענערגישע אויספאָרשונג, כדי צו ענטדעקען דעם מערדער.

רויב־אנפאלען.

בערויבט אַ פרוי אין גאַס.

(ב) נעכטען נאָכמיטאָג ווען די פרוי פון היגען אינדוסטריעלער גאַנסקי האָט געוואָלט אַריינגעהען אין הויז, וואו זי וואוינט אויף ציגעל־גאַס 57, איז צוגעגאַנגען צו איהר אויף די טרעפּען אַן אונבעקאַנטער פערזאָן און האָט געפּרובט אַרויסצורייסען די בריליאַנטענע אויערינגלעך פון די אויערען.

די בעפאַלענע האָט געמאַכט אַ טומעל און האָט אָנגעהויבען שטאַרק קלאַפּען אין אַ טיר פון שכן, דעם אָנפאַלער איז אָבער געלונגען אָפּצורייסען אַ טייל פון אויערינגעל און ענטלויפען.

די פּאָליציי האָט אָנגעהויבען צו פיהרען אַן אויספאָרשונג.

גנבים בערויבען און פערוואונדעט.

(–) נעכטען אין אָוונד בעת דער פערוואַלטער פון דער מאַריאַוויטישער גמינע וואַלענטי גזשיבאָווסקי איז אַדורכגעגאַנגען די גאַס מיט אַ פּאָרטפעל מיט געלד, איז פון טויער אויף אַלעקסאַנדריסקאַ נומער 8 אַרויסגעלאָפען אַ פערשוין און מיט געוואַלד געוואָלט אַרויסרייסען פון גזשיבאָווסקי'ן דעם פּאָרטפעל מיט געלד. ג. האָט זיך אָבער נישט געלאָזען, דאַן האָט דער באַנדיט מיט אַ מעסער פערוואונדעט זיין קרבן. ג. האָט אָבער דעם פּאָרטפעל נישט אַרויסגעגעבען, דער באַנדיט איז ענטלאָפען. דעם פערוואונדעטען האָט פּאָגאָטאָוויע ערטיילט די ערשטע היילף.

בע'גנב'עט

א טאָכטער פון לאָדזער סיים־דעפּוטאַט כאָדזינסקי

(או) ווי מיר דערוויסען זיך, איז אין איצאָוו בע'גנב'עט געוואָרען די טאָכטער פון היגען סיים־דעפּוטאַט, זאָפיאַ כאָדזינסקאַ. ס'איז ביי איהר צוגעגנב'עט געוואָרען וועש און דאַמען־גאַרדעראָבע אויף אַ ווערט פון 300 זלאָטעס.

פערשידענעס.

(מ) נעכטען איז קיין לאָדז צוריקגעקומען פון אורלויב דער פאָרזיצענדער פון געזונדהייטס־אַמט ביים מאַגיסטראַט, לאַוונִיק אַל. יאָעל און האָט איבערגענומען זיין אַמט.

די בעשלוסען פון אקציאנס־קאמיטעט וועגען „קרן־היסוד".

דער „קרן־היסוד" אין לאָדז טיילט מיט די בעשלוסען וועגען „קרן־היסוד" וואָס זענען אָנגענומען געוואָרען אויף דער לעצטער זיצונג פון א"ק וואָס איז פאָרגעקומען אין לאָנדאָן פון 22/7–2/8.

1) דער א"ק פאָדערט אויף אַלע זיינע מיטגלידער ווי אויך די מיטגלידער פון דער אַלוועלטליכער ציוניסטישער אָרגאַניזאַציע צו ענערגישער און אונטערמידליכער אַרבייט לטובת דעם „קרן־היסוד".

זאָל די אַרבייט אין זעלבסטבעשטייערונג פון די ציוניסטען זיין אַ ביישפּיל פאַר אַנדערע;

2) דער א"ק פאָדערט אויף די ציוניסטישע עקזעקוטיווע צו פערווירקליכען אונבעדינגט די בעשלוסען, וואָס זענען אָנגענומען געוואָרען אויפ'ן לעצטען קאָנגרעס, לויט וועלכע אַ ציוני, וועלכער האָט נישט ערפילט זיין חוב נעגען דעם „קרן־היסוד" האָט נישט דאָס רעכט צו פערנעהמען וועלכען ס'איז אַמט אין דער ציוניסטישער אָרגאַניזאַציע, און אויך נישט אין קיין שום אַנדערע ציוניסטישער אינסטיטוציע און 3) דער א"ק בעגריסט די דעלעגאַטען און עסקנים פון „קרן־היסוד" און דריקט זיי אויס פאָלקאָמער אַנערקענונג פאַר זייער אונערמידליכער און אָפּפערפולער אַרבייט.

שול־יאהר

אָבגעלייגט ביז'ן 16. סעפּטעמבער

(ב) נעכטען האָט דאָס היגע שול־קוראַטאָריום ערהאַלטען אַ טעלעפאָנישע ידיעה פון בילדונגס־מיניסטעריום, אַז דאָס שול־יאָהר וועט זיך ערשט אָנהויבען דעם 16. סעפּטעמבער, צוליב דער הערשענדער שקאַרלאַטין עפּידעמיע.

די פעראָרדנונג איז אויך נוגע די מיטעל־שולען און די פּראָפּעסיאָנעלע און עפענטליכע שולען.

פאסט־טאריף

ווערט ווידער געהעכערט.

(–) פון 1־טען סעפּטעמבער אָן געהט אַריין אין קראַפט פאָלגענדער נייער פּאָסט־טאַריף:

געוועהנליכע בריף – 20 גראָשען, העכער 20 גראַם ביז 250 גראַם 80 גר. פּעקלעך פון 10 ביז 15 קילאָ־3,50 זל.

אויסלענדישע בריף ביז 20 גראַם – 40 גראָשען; פאַר יעדערע ווייטערע 20 גראַם צו 20 גראָשען (בריף קיין עסטרייך, טשעכאָסלאָוואַקיי, רומעניען און אונגאַרן ביז 20 גראַם נאָר 30 גראָשען). אַן אויסלענדיש קאַרטעל 25 גראָשען. „עקספּרעס" בריף – 80 גראָשען.

אונגארישע

סוחרים אין לאָדז.

(או) נעכטען זענען קיין לאָדז אָנגעקומען אונגאַרישע סוחרים, וועלכע זאָלען דאָ מאַכען גרעסערע איינקויפען פון וואָל־סחורות און ווייטוואַרג. ס'איז כדאי צו בעמערקען, אַז די סוחרים זענען שוין אין לאָדז צום דריטען מאָל.

שטאדט־ראט

ביים וואָיעוואָדע.

נעכטען האָט אין נאָמען פון שטאָדט־ראַט רעוויזיטירט דעם וואָיעוואָדע יאַשטשאָלט דער וויצע־פּרעזעס פון שטאָדט־ראַט ד"ר גאַרלינסקי.

מיסבּרויכען.

(מ) לויט די לעצטע אָפּרעכענונג דערגרייכט די סומע פון די מיסבּרויכען פון דעם בעאַמטען פון דער געזונדהייטס־אָפּטיילונג ביים מאַגיסטראַט 3,633 זלאָטיס מיט 17 גראָשען.

די מיסבּרויכען זענען ענטדעקט געוואָרען דעם 20 ד. ח. און נאָך דעמזעלבען טאָג, נאָכ'ן אַדורכפיהרען אַן אויספאָרשונג איז דער ענין איבערגעגעבען דעם פּראָקוראָר ביים קרייז־געריכט.

פייער־לעשער.

הכנות צו זייער יום־טוב.

(ב) די פייערונג פון 50־יעהריגען יובילעי פון די היגע פייערלעשער, וואָס איז אָבגעלייגט געוואָרען בשעתו צוליב די מאַי־געשעהענישען, וועט פאָרקומען דעם 4 און 5 סעפּטעמבער ד. י.

צו דער פייערונג וועלען קומען דעלעגאַציעס פון פייער־לעשער פון גאַנץ פּוילען.

א"י - אמט.

ס'זענען דערהאַלטען געוואָרען דרישות (אויספאָדערונגען) פאַר פאָלגענדע היגע איינוואוינער: פּעריל גליקסבערג מיט די קינדער, מרים ציבולאַ מיט די קינדער, מרים ציבולאַ מיט די קינדער און אַננאַ פינקעלשטיין מיט די קינדער.

די דערמאָנטע פּערזאָנען דאַרפען זיך מעלדען אין ביוראָ פון א"י־אַמט פון 10 פריה ביז 1 מיטאָג.

כשר
CERES
שפּייזעפעטס ווערט צו די ימים־טובים אַלוייניג צום
קאָכען
באַקען
בראָטען
רעקאָמאַנדיר
פערלאַנגט נור אויסדריקליך CERES
מיט'ן כשר סטעמפּעל און יאַרף די נאַכגעמאַכטע און אונבעקאַנטע פעטסען צוריק.
SATURNIA S. A. Warszawa.
504

קהלה.

אפּגעוואָרפען די רעקורסען געגען בודזשעט.

(*) ווי מיר דערוויסען זיך, האָט דער לאָדזער רעגירונגס־קאָמיסאַר אָפּגעוואָרפען די רעקורסען, וואָס זענען אַריינגעטראָגען געוואָרען געגען דעם בודזשעט, וואָס איז כלומרשט אָנגענומען געוואָרען אויף דער זיצונג פון קהלה־ראַט.

אין די מאָטיווען זאָל זיין אָנגעגעבען, אַז געגען דעם עצם בודזשעט און איינצעלנע פּאָזיציעס זענען קיין פּראָטעסטען נישט אָנגעגעבען. וואָס שייך דער זיצונג גופא איז דער פּראָטאָקאָל פאַר'ן רעגירונגס־קאָמיסאַר אַן אָפיציעלער דאָקומענט. אויף דעם בעשלוס קען אָנגעגעבען ווערען אַ פּראָטעסט צום וואָיעוואָדע.

די תשובה האָבען נאָך די רעקורסאַנטען נישט דערהאַלטען.

דער בודזשעט, ווי מ'אינפאָרמירט אונז ווייטער, איז איבערגעשיקט געוואָרען צום מיניסטעריום מיט בעמערקונג, אַז די אַלגעמיינע סומע פון ביודזשעט 900,000 זל. איז צו אַ הויכע, אַז די סובסידיעס בילדען צו א גרויסען טייל פון ביודזשעט (35%) און אַז אין ביודזשעט דאַרפען איינינגע פּאָזיציעס געשטראָכען ווערען.

רעפעראַט וועגען ארץ־ישראל.

אויף דער טעמע: „א"י אין איצטיגען מאָמענט" קומט פאַר שבת, אין „פילהאַרמאָניע" אַ פאָרלעזונג פון בעוואוסטען אָרב. טוער אינזש. ש. קאַפּלאַנסקי. אַלס לייטער פון קאָלאָנ. דעפּאַרטאַמענט אין א"י קען ה' קאַפּלאַנסקי געווּיס די עקאָנאָמישע פערהעלטנישען פון לאַנד און וועט אין זיין רעפעראַט בעלויכטען דעם איצטיגען מצב אין א"י און ווי אַזוי די לאַגע צו פערבעסערען.

דאלאר

נעכטיגער קורס אין לאָדז.

אויף דער נישט אָפיציעלער בירזע האָט נעכטען ווייטער געהערשט אַ נידריגע טענדענץ. דער דאָלאַר־קורס וועלכער האָט זיך אָנגעהויבען מיט 9.03 איז אין פערלויף פון טאָג געפאַלען ביז 9 01 די „באַנק פּאָלסקי" האָט פערקויפט 9.02 טשעקאַן און 8.99 פאַר מזומן.

די סיבה פונ'ם ווייטערדיגען פאַלען פונ'ם דאָלאַר אויף דער שוואַרצער בערזע איז דאָס וואָס ביים ערלויבען וואַלוטע פערקעהר האָבען די פּריוואַטע בענק בעקומען דאָס רעכט צו פערקויפען וואַלוטע. זיי קויפען דעריבער אין דער „באַנק פּאָלסקי" און פערקויפען ווייטער מיט אַ מינימאַלען פערדינסט אַזוי אַרום ווערט די דיפערענץ צווישען דעם אָפיציעלען, און נישט אָפיציעלען דאָלאַר־קורס – אַ מינימאַלע.

ארום בעסטיאלישען מארד אין באלוט.

ווייטערדיגע סענסאציאנעלע פרטים וועגען דעם גרויזאמען געשעהעניש אין דער לאדזשער „אונטער-וועלט".

זייט מאָנטאָג אין אָוועכד, ווען באַלוט איז אויפגערודערט געוואָרען צוליב דעם אכזריות'דיגען מאָרד, איבער דעם 31-יאָהריגען חיים'ל סלאָמקאַ, — רוהט נישט, און עס הערט נישט אויף צו קאָכען און טומלען אין דער געגענד פון באַלוט און אַלט-שטאָט, נישט-וואו, נישט-ווען הערט זיך אַ פרישער טומעל, אַ נייער אַליאַרם און אַלץ שטעהט אינטערן צייכען פון דעם בלוטיגען אַקט, וועלכע קיפּקעלעך מענשען הערען נישט אויף טאָג און נאַכט אַרומצורעדען און קאָמענטירען אויף פערשידענע אופנים.

אין שייכות דערמיט זיינען עהערנעכטען אויף דער לאַנעוויצקאַ גאַס פאָרגעקומען שאַרפע צוזאַמענשטויסען צווישען די פיינדליכע לאַגערן. בעת אַזאַ געשלעג איז אַ פרוי פון דער אונטערוועלט שטאַרק פערוואונדעט געוואָרען מיט מעסער'ס.

נאָך וועגען דער סבה פון מארד.

מ'דערצעהלט זיך אויך אָן פערשידענע אויסטערלישע מעשיות וועגען די סיבות, וואָס האָבען געבריענגט צו דעם בעסטיאַלישען מאָרד.

לויט די לעצטע ווערסיע איז די געשיכטע פאָרגעקומען אויף פאָלגענדען אופן:

אַ פאַסער האָט אויסגעלייגט פאַר איינעם אַ „קערן-ציפער" (אַ טוהר-גנב) 40 זלאָטים. שפּעטער האָט דער פאַסער געוואָלט אָפּרעכענען ביי דעם גנב די 40 זלאָטים. דער גנב האָט אָבער געטענה'ט, אַז דער פאַסער האָט אויסגעלעבט ווייניגער און ער האָט נישט געלאָזט אָראָפּרעכענען די 40 זלאָטים. דעם דאָזיגען סכסוך האָט געוואָלט אויסגלייכען ביי אַ „דין-תורה" חיים סלאָמקאַ. די „דין-תורה" האָט געזאָלט פאָרקומען זונטאָג און איז אָפּגעלעגט געוואָרען אויף מאָנטאָג. מאָנטאָג אין אָוועכד זעגען די צדדים געקומען צו דער „דין-תורה". דער גנבה'שער צד האָט אָבער מיט זיך מיטגעבראַכט אַ גאַנצע קאָמפּאַניע שקצים, זייערע קאָלעגען.

דאָס האָט בעמערקט דער אַפּיקורס פון דער „אַלטער" גוואַרדיע", וועלכער איז בראָד אָנוועזענד געווען ביי דער „דין-תורה" און האָט געזאָגט:

— אַזוי לאַנג, ווי דאָ וועלען זיך געפינען די שקצים וואָס זענען היינטיגען ווינטער געוועזן ביי מיר מיט רעוואָלווערען, וועט די „דין תורה" נישט פאָרקומען.

חיים סלאָמקאַ איז אויך געווען דערפאַר, אַז די שקצים זאָלען אַוועקגעהען. די גנב'ים האָבען זיך אָבער איינגעעקשנ'ט, אַז די שקצים זאָלען בלייבען.

— אויב אַזוי, האָט סלאָמקאַ געזאָגט, וועט די „דין-תורה" היינט נישט געענדיגט ווערען.

— אין איך זאָג, אַז די „דין תורה" וועט יאָ געענדיגט ווערען, — האָט געשריגען דער גנב.

עס האָט זיך אָנגעהויבען אַ קריגעריי, בעת וועלכער דער גנב האָט בעליידיגט סלאָמקאַ'ן, דערויף האָט ער אָבער פון סלאָמקאַ'ן בעקומען אַ פּאַטש.

דער גנב איז אַרויס, האָט צוזאַמענגענומען זיין חברה און ס'איז בעשלאָסען געוואָרען נאָך דערמזעלבען אָוועכד אָנצולערנען סלאָמקאַ'ן שכל. און זיי האָבען זייער נקמה אויסגעפיהרט. בעת סלאָמקאַ האָט געוואָלט צו זיך אַהיימגעהען, איז ער געפאַלען אַ קרבן פון די מערדערישע הענד.

ארעסטירט א פערמאסקירטע.

נעכטען 10 אַ זייגער פריה האָט זיך אויף דער מלינאַרסקאַ-גאַס בעוויזען אַ יונגערמאַן אין אַ יודיש היטעל, אַ לאַנגע קאַפּאָטע און מיט פאות. דורכגעהענדיג דאָס טויער פון מלינאַרסקאַ 21 האָט דער יונגערמאַן געגריסט צו דער פרוי ניימאַן, וועלכע וואוינט אין דער מאָנטען הויז. דער פרוי ניימאַן איז בעוואָרען פערדעכטיג דאָס, וואָס אַ לאַנג געקליידעטער יונגערמאַן גריסט צו איהר, בעת זי קאָן פאַקטיש נישט אָוזעלכען. באַלד האָט זי זיך אָבער דערמאָנט, אַז דאָס איז איינער פון די, וועלכען זי האָט בעמערקט אין קריטישען אָוועכד צווישען די באַנדע רוצחים וואָס האָבען אומגעבראַכט סלאָמקאַ'ן. וועגען איהר איינדרוק האָט זי תיכף געמעלדעט איהר מאַן יאַקוב ניימאַן (אַ קאָלעגע פון פערשטאָרבענעם סלאָמקאַ). אַ איבערראַשטער איז ניימאַן אַרויס אויף דער גאַס און פעסטגעשטעלט אין לאַנג געקליידעטען אַ געוויסען „מאיר קינסקער", אַ גנב, וועלכער האָט גענומען אַ אַקטיווען אָנטייל אין מאָרד איבער סלאָמקאַ'ן.

יאַקוב ניימאַן האָט געפּרובט פערהאַלטען דעם פערשוין אַלאַרמירענדיג דערביי די אַרומשטעהענדע אין גאַס צווישען וועלכע עס האָבען זיך געפינען דעם ערמאָרדעטען'ס צוויי ברידער מאָטעל און לייבוש און ייערע חברים, מאיר קינסקער האָט זיך גענומען וועהרען מיט אַ רעוואָלווער און מיט אַ מעסער. די אַרומיגע האָבען איהם געמאַכט אָהנמאַכטיג, און דאָס געוועהר האָט דער פערמאַסקירטער פערברעכער נישט געקאָנט בענוצען. קינסקער האָט אינצווישען בעקומען זיין פּסק פון עולם. מיט געוואלד און אימפעט איז איהם געלונגען זיך ארויסרייסען פון דעם עולם און איז אריין אין הויף פון מלינאַרסקאַ 15, וואו ער האָט זיך בעהאַלטען אין בעקעריי-קעלער פון ה' נטע דריינאַרט. אין דער בעקעריי האָט ער זיך אויסבעהאַלטען צווישען די זעק מעהל אזוי, אז די פערפאָלגער האָבען איהם פערלוירען פון אויג. דערווייל האָט ער זיך צוגעקריגען צו א לאָך פון דער וואנד, וואָס פיהרט אין הויף אריין אין דאָרט ארום, משמעות געוואָלט עוקר-זיין.

פּאָליציי איז אָנגעקומען אויף דראָזשקעס און מיט געוועהר אין די הענד אַרומגעזוכט דעם פערשוין אין דער בעקעריי. נאָך העכער אַ האַלבע שעה זוכען האָט מען איהם געפונען. דער צונויפגעזאַמעלטער עולם איז איהם דאַן בעפאַלען און איהם געשלאָגען וויפיל ס'איז נאָר אין איהם אַריין. קינסקער האָט תחילת געשריגען:

— „שלאָגט'ס מיך נישט, איך בין אונשולדיג!"

שפּעטער האָט ער געגעבען אַנדער לשון:

— „עך מעגט שלאָגען, איך וועל סיי-ווי נישט פערשיטען..." קינסקער איז אגב געוואוינט צו קלעפּ, ס איז נישט זיין ערשטער „אַרויספאָהר". מיט 3 וואָכען צוריק זאָל ער האָבען פריי-געוואָרען נאָך 2 יאָהר טורמע פאַר אַ לינק משא ומתן.

אז קינסקער איז אָפּגעפיהרט געוואָרען אין 3. פּאָליציי קאָמיסאַריאַט האָבען סרוב פּאָליציאַנטען אין איהם דערקענט אַ'אַלטען געפעהרליכען גנב און פערברעכער און אויף זיין חשבון איז געצעהלען:

— אַ שאָד, וואָס מ'האָט איהם זאָהערגעבראַכט נאָך אַ לעבעדיגען!"

נאָכ'ן צונויפשטעלען דעם פּראָטאָקאָל איז ארויסגעריפען - געוואָרען די „ יכצ הילף", דער דאָקטאָר פון פּאָגאָטאָוויע האָט, נאָכ'ן פערבאַנדאַזשירען קינסקער'ס שווערע וואונדען פון די בעקומענע קלעפּ, געזאָגט, אַז קינסקער האָט נאָך אַזוי פיל כּוח אין זיך, אַז ער וואָלט געווען אומשטאַנד צו ערמאָרדען נאָך 4 מענשען.

אַ געשמידטער איז מאיר קינסקער דאַן אָפּגעפיהרט געוואָרען אין אויספאָרשונגס - אמט. דער פערהער פון קינסקער'ן דויערט. אין דער אונטערוועלט הערשט די מיינונג, אַז ער וועט יאָ „פערשיטען" זיינע שותפים, די איבריגע אַנטייל - נעהמער אין מאָרד איבער סלאָמקאַ'ן.

ציזאַמען מיט מאיר קינסקער זענען אין שייכות מיט דעם מאָרד-אַקט שוין ארעסטירט אייניגע פערדעכטיגע פּערזאָן.

אַ גרויסער טייל מענשען האָבען מאיר קינסקער'ן געזעהן מאָנטאָג אין אָוועכד צווישען דער באַנדע, וועלכע איז געווען צוזאַמען מיט סלאָמקאַ'ן אין שענק און וועלכע האָבען נאָכדעם אויף איהם אויסגעפיהרט די רציחה.

דאָס, וואָס מאיר קינסקער (קינסקער איז אַ צונאָמען) האָט זיך פערקליידעט אַלס „חסיד שער יונגערמאַן" ווערט קאָמענטירט באופן, אַז ער האָט זיך איבערגעקליידעט. כּדי מ'זאָל איהם אין גאַס נישט דערקענען און ער זאָל האָבען די מעגליכקייט אַריינצושיסען אין דער יאַטקע פון סלאמקא'ס ידיד ה' ישעיה זילבערשאַץ, אויף וועלכען דער יונגער דור „וואוילע" האָבען „אַ בייז אויג".

* * *

מיר ווערען אינפאָרמירט פון גלויבענסווירדיגע קוועלען, אַז בעת דער אויספאָרשונג פון די פערדעכטיגע אין אַנטייל-נעהמען אין מאָרד, זענען זיך נישט מודה אין בעגעהן דאָס פערברעכען. דער איינציגער וואָס האָט געזאָלט האָבען געלאָזען פאַלען אַ וואָרט, איז דער אַרעסטירטער גנב מאיר קינסקער.

די לויה.

נעכטען פון א זייגער 6 פאַרטאָגס זענען די באַלוטער גאַסען, בעזונדערס אין דער ריכטונג פון בזשעזשינער, בערעק-יאָסעלעוויטש און מלינאַרסקאַ געווען שטאַרק בעלעבט פון מענשען, וואָס האָבען זיך געגרייט צו דער לויה פון ערמאָרדעטען סלאָמקי.

שפּעטער-צו האָבען מענשען גענומען אָראָפּפאָהרען אויף דראַשקעס און מיט'ן טראַמוואַי אין פּראָזעקטאָריום און אָפּוואַרטען דעם מאָמענט, ווען די לויה וועט ריהרען פון דער לאָנקאָוואַ-גאַס.

היות די לויה האָט געזאָלט פאָרקומען 4 אַ זייגער נאָכמיטאָג און דאָס איז נישט געשעהען, איז די בעאומריהיגונג ביים אָפּוואַרטענדען עולם שטאַרק געוואַקסען און די מאַסען האָבען זיך גענומען אַרויסלאָזען אויף זגערזשער און נאָוואָמיעסקאַ גאַסען כּדי אַקעגענגעהן די לויה.

דאָס אָבוואַרטען אין די גאַסען די לויה האָט אַזוי געדויערט ביז האַלב 9 אַ זייגער אין אָוועכד. די לויה איז געגאַנגען דורך זייטיגע גאַסען און זיך אָבגעשטעלט פאַר'ן הויז אויף מלינאַרסקאַ 14, וואו ס'וואוינט סלאָמקאַ'ס פאַמיליע. די יאָמער-געשרייען און יללות זענען דאַן געווען געוואַלטיג.

עס איז געווען שטאַרק טונקעל, ווען די עגלה איז אָנגעקומען אויפ'ן בית-עלמין. אין דעם טהרה הויז איז געווען אינמעגליך אַריינצוקומען. דאָס געדראַנג איז געווען אַזוי שטאַרק, אַז אַ סך מענשען זענען געפאַלען חלשות. נאָך דער טהרה האָט געהאַלטען אַ הספד דער מגיד פון דער חברה אויף פייפער'ס גאַס, וואו דער אומגעקומענער פלעגט דאַווענען. בשעת'ן הספד איז דאָס געוויין געווען הארצרייסענד.

די יונגע פרוי פון ערמאָרדעטען האָט מען נישט געקענט אָפּרייסען פון קבר. אויך די מוטער און די ברידער האָבען מיט זייער שלאָגען זיך אין די קעפּ און וויינען געריהרט אַלעמען ביז טרערען.

אַרום 10 אַ זייגער אין אָוונד איז פערשאָטען-געוואָרען דאָס קבר. צוזאַמען מיט ס'אָמקאַ'ס צושניטענעם קערפּער איז אַהין אַראָפּגעלאָזט-געוואָרען אַ פלאַש מיט בלוט, וואָס איז אָפּגעפלאָסען פון איהם בעת'ן פאַלמעסען.

דער עלטערער ברודער פון פראַגיש-אומגעקומענעם מאָטעל, האָט געזאָגט דעם ערשטען קדיש. ווייטער וועט זאָגען קדיש — ווי מ'גיט-איבער — דעם פערשטאָרבענעם'ס 3-יעהריגע איינציגע יונגעלע.

ערקלערונג פון פראפ. פעראיין פון פלייש-בעארב.-בראנזשע.

(א בריף אין רעדאקציע).

אין צוזאַמענהאַנג מיט די ווערסיעס, וואָס קורסירען אין באַלוט בנוגע דעם בלוטיגען מאָרד פון חיים סלאָמקא, אז דאָס זאָל זיין א נקמה-אקט פון קישקען-ארבייטער, דערפאַר וואָס ער האָט מקרב געוועזען איינעם א קישקע-ארבייטער אין שחט-הויז, אויף וועלכען די ארבייטער האָבען נישט מסכים געוועזען און, אז די ארבייטער האָבען געזאָלט פאָדערען פון טראַגיש אומגעקומענעם, אז ער זאָל צוריקציהען דעם ארבייטער פון דער ארבייט-שטעלען מיר פעסט, דאָס די קלאַנגען זענען נישט מעהר ווי ליגענד. ערשטענס ווייל נישט די שחט-הויז-ארבייטער, נישט די קישקע-ארבייטער און בכלל דער גאַנצער סכסוך צווישען די שחט הויז - ארבייטער און אונטערנעמער האָבען אַבסאָלוט נישט געהאַט קיין שייכות מיט דעם טראַגיש אומגעקומענעם חיים. און צווייטענס זעהען בעוואוסט די אמת'ע סיבות פון מאָרד, אמת איז אָבער, אַז די אַרבייטער, וועלכע האָבען זיך געקענט מיט דעם אומגעקומענעם חיים זענען נידערשלאָגען פונם שרעקליכען געשעהעניש, אַזוי, אַז די ווערסיע וועגען נקמה פון די קישקע-אַרבייטער איז אַ פּועל-יוצא פון אַ פאַנטאַזיע, אָדער אַ כּונה צו פעפלעקען דעם שעהנעם נאָמען פון אונזערע דיסציפלינירטע חבֿרים,

פאַר די פערוואַלטונג פון פּראָפ. אַרבייטער-פעראיין פון פלייש-בעאַרבייטונגס-בראַנזשע

סעקרעטאַר: משה האַרפעל.

13-טע מלוכה-לאָטעריע.

12-טער טאָג ציהונג.

3000 זל.: 31172 40515 65507.
2000 זל.: 28820.
1000 זל.: 24705 39900 45645 53503.
600 זל.: 7681 9079 24118 28844 29925 31218 34832 44535 48199.
500 זל.: 5798 25692 26367 31873 40498 41807 43028 45782 52379 55218 59112.
400 זל.: 45 1631 4653 5485 5925 5980 6138 6719 9159 9601 17163 18106 18395 19064 25663 26574 27639 31245 31486 33070 34161 34249 35294 36274 36753 37535 38852 39316 39578 40823 42334 42994 49628 50535 52719 54766 56241 57164 58191 58483 59402 69955 61619 62283 62649.

זאַל פילהאַרמאָניע נאַרוטאָוויטש 20.

נור 4 גאַסט-פאָרשטעלונגען ז. קאַץ

פון בעקאַנטען אַרטיסט פאַט-קאָבזשעק פון וואַרשאַ

שבת, 45 3 נ"מ. ווערט געשפּילט די בעקאַנטע פּיעסע מיט געזאַנג און טענץ

איציקל וויל חתונה האָבען

אין 4 אַקטען, ראָל איציקל ז. קאַץ.

שבת, 9 אין אָוונד די גרעסטע לאַך-קאָמעדיע פון די לעצטע צייט מיט פיל נומערן געזאַנג און טענץ

חאַצקעלע כל בוניק

ראָל נח ביים טעלעפאָן ווערט אויסגעפיהרט דורך ז. קאַץ, וועלכער האָט די ראָל דער ערשטער געשפּילט אין לאָדז.

נאָכמיטאָג-פרייזען פון 60 גר. ביז 60 1. אָוונד פון 80 גר. ביז 2.50

אַ חוץ דעם אויסגעצייכענטען אַרטיסטען פערסאָנאַל נעהמט אָנטייל דער

לאָדזשער כאָר און אָרקעסטער.

מאָנטאָג, פּאָפּולערע פאָלקס-פאָרשטעלונג.

בילעטען שוין צו בעקומען אין קאַסע פון פילהאַרמאָניע.

זאַל פון האַנדווערקער-פערבאַנד

4 פּאָלודניאָוואַ 4.

שבת, דעם 28 טען ד. ח. 8 אַ זייגער אין אָוונד קומט פאָר אַ

ליטעראַריש-קינסטלערישער שבת-צונאַכטס.

אין פּראָגראַם: רעציטאַציעס אין גרים, מאָנאָלאָגען, דעקלאַמאַציעס, געזאַנג און מוזיק קאָנצערט עס נעמען אָנטייל: פרל. פּערלמוטער, ה"ה: א. חידאַחסקי, יאַנאַ-טשערכאַחסקי, פישמאַן, ג. רוביי, גראַף-האַלי און מוזיקער פישער

בילעטען צו בעקומען ביים אַריינגאַנג פון זאַל.

יוסף שפּרינצאַק וועגען דער לאַגע אין ארץ-ישראל.

זיינע ערקלערונגען פאַר פּרעסע פאַרשטעהער.

מאָנטאָג איז פאָרגעקומען אַ פּרעסע-קאָנפערענץ, אויף וועלכער דער פיהרער פון אַרבייטער-דעפּאַרטאַמענט ביי דער ציוניסטישער לייטונג אין א"י און מיטגליד פון דער ציונ. עקזעקוטיווע ה' שפּרינצאַק, האָט בעלויכטען די איצטיגע לאַגע אין ציוניזם און די נאָהענסטע פּערספּעקטיווען.

אָפּשטעלענדיג זיך אויף די סבות, וואָס האָבען געבראַכט צו דעם קריזיס אין א"י, די נישט-רעגולירטע עמיגראַציע, די נישט-פאָרבעריטקייט צו איהר, דאָס פעהלען פון די הויפּט אינסטרומענטע צו אַ גרויסער עמיגראַציע (די אינדוסטריע-באַנק און די היפּאָטעקען-באַנק) וועלכע מ'האָט נאָך נישט בעוויזען צו פערשאַפען זענען גורם געווען צום קריזיס אין דער איצטיגער פאָרם. אַ קריזיס וואָלט סיי-ווי סיי אויסגעבראָכען, אָבער ווען די אינסטיטוטען וואָלטען עקזיסטירט, וואָלט ער בעדייטענד געלינדערט געוואָרען און נישט געווען אַזוי שאַרף.

ה' שפּרינצאַק פערטיידיגט די אַרבייטערשאַפט, וועלכע מ'בעשולדיגט, אַז איהר בעציהונג צו דער 4 עליה האָט גורם געווען צום קריזיס. אָט האָט די חסידישע קאָלאָניזאַציע, וואָס איז געווען בעליבט אין אַלע שיכטען דאָך נישט געקענט אויסמיידען דעם קריזיס צוליב די אַלגעמיינעם סבות — מ'האָט נישט בעקענט פאַראויסזעהען, אַז 70 פּראָצ. פון ערוואַרטעטע געלדער וועלען נישט איינפליסען, ווייל פון זייערע פערמעגענס אין פּוילען איז וואָרנישט געוואָרען.

די 4 עליה האָט נישט מיטגעבראַכט קיין גענוגענדע צאָהל אידעאישע אינטעליגענץ, וואָס זעהט צוהעלפען איבעראַרבייטען די פּסיכאָלאָגיע, געוואוינהייטען און איבערוועגדען דעם קריזיס. די אַרבייטערשאַפט האָט געגעבען אַ רייה טוהער, וואָס האָבען זיך אָפּגעזאָגט פון זייער פּערזענליכען פּריוואַטען לעבען, און האָבען געשאַפען אַן אַרבייטער בעוועגונג, וואָס איז דיסציפּלינירט און אויסהאַלטעוודיג. דער מיטעלשטאַנד האָט עס נישט געשאַפען, נאָר מיטגעבראַכט זייער לעבענס-שטייגער מיט גרויסע אויסגאַבען, צו וואָס דאָס לאַנד האָט נאָך נישט געגעבען קיין מעגליכקייטען.

אין לאַנדווירטשאַפט איז קיין קריזיס נישטאָ — פערקערט: אין די קאָלאָניעס האָט מען פערפלאַנצט נייע פּרדסים, פערברייטערט דעם וועלט-מאַרק פאַר זייער אָפּזאַץ און געשאַפען אַרבייט פאַר נייע יודישע אַרבייטער. די אַרבייטס-דיסציפּלין איז אַ גלענצענדע. די אַרבייטער האָבען זיך נישט פערלוירען און טראָגען איבער דעם קריזיס אָהן אַ מהומה, הגם דאָס מאָל קומט עס אָן פיל שווערער, ווי בעת'ן לעצטען קריזיס, ווייל די צאָהל אַרבייטער מיט משפּחות איז שטאַרק אויסגעוואַקסען. די אַרבייטער האָבען אַרויסגעוויזען פיל איניציאַטיוו צו געפינען נייע קוואַלען פון אַרבייט.

דער אַרבייטס-דעפּאַרטאַמענט, וועלכער דעקט זיין בודזשעט פון קרן היסוד און פון הלואות. שטיצט זיי מיט עפענטליכע אַרבייטען און מיט שאַפען די מעגליכקייט פון אַזעלכע אַרבייטען, העלפט יעדען פּרוב אַריינצודרינגען אין נייע געביטען פון יודישער אַרבייט.

דער אַרבייטס-דעפּאַרטאַמענט גיט אַרויס הלואות אויף עפענטליכע אַרבייטען. מאַטעריאַלען דאַרף שאַפען דער אונטערנעהמער (שטאָט-פערוואַלטונג א. א. וו.) די דאָזיגע הלואות דאַרפען פערוועגדעט ווערען נאָר אויף אַרבייטס-לוין.

דערווייל ווערען אויסגעבויט שאָסעען, און די שטעט גופא. וואָלט למשל פּתח-תקוה צוריק מיט 4 יאָהר געווען אויסגעבויט, וואָלט זי זיכער אָפּגעצויגען אַ גרויסען טייל פון דער עמיגראַציע, וואָס איז געגאַנגען קיין תל-אביב. דער אַרבייטס-דעפּאַרטאַמענט בעשעפטיגט זיך מיט איינאָרדנען די פּרוי און שאַפען די אַרבייטס-מעגליכקייטען פאַר דער פּ"וי, אַריינפיהרען זי אין אַלע געביטען פון לאַנדווירטשאַפט, וואו ס'זענען שוין איצט פערהאַנען 6.000 יודישע אַרבייטער. אינ'ם פּראָגראַם פונ'ם לויפענדען יאָהר איז צו שאַפען אַרבייטס-מעגליכקייטען פאַר 1.000 פרויען.

אין א"י ישראל זענען איצט דאָ 4 5.000 האַנדווערקער, וואָס זענען מייסטענס קאָנצענטרירט אין תל-אביב און חיפה. דאָס איז צופיל. דער אַרבייטס-אַמט צוזאַמען מיט'ן אינדוסטריע-דעפּאַרטאַמענט בעשעפטיגט זיך מיט פינאַנדערוואַרפען זיי איבער אַלע שטעט פון לאַנד און אין די גרעסערע קאָלאָניעס שאַפען דעם טיפּ פון קוסטאַר.

אויפ'ן נייעם יאָהר האָט דער אַרבייטס דעפּאַרטאַמענט אַ בודזשעט פון 130 טויזענד פונט. דער אַקציאָנס-קאָמיטעט האָט בעשטימט אַ העלפט, די אַנדערע העלפט דאַרף געשאַפען ווערען דורך הלואות, וועלכע וועלען געדעקט ווערען פון די אַרויסגעגעבענע הלואות, וועלכע פליסען איין צוריק.

צוו. אַנד. וועט געשאַפען ווערען די אינדוסטריע-באַנק, וואָס די אַמעריקאַנער האָבען געזיכערט דערויף דעם גרונד-קאַפּיטאַל. איבערהויפּט וועט דאָס יאָהר זיין אַ פאַרבערייטונגס יאָהר, וואָס וועט שאַפען דעם פּאָליטישען פּרעסטיזש אין גענף, לאָנדאָן, ביי די אַראַבער און ביי דער א"י-רעגירונג. די ביז איצטיגע פּראַקטיק האָט בעוויזען, אַז דער דאָזיגער פּרעסטיזש איז פולשטענדיג אָפּהענגיג פון אונזערע ערפאָלגען. דער איצטיגער קריזיס איז אַ פערייבערגעהענדער און זיין היילונג איז אין דער ערשטער רייה אָפּהענגיג פון די מיטלען, וועלכע דער אַקציאָנס-קאָמיטעט וועט האָבען אין זיין רשות.

י. הינדעס.

Dr. Prybulski

זאַוואַדזקאַ 1, טעל. 25-38.

ווענעריש- און האָר- הויט - קראַנקה. מענער-שוועכע, בעהאַנדלונג מיט ק'וואַרץ-ליכט (האָר-אויספאַל), רענטגען-שטראַלן. נעמט אָן 9—1, 4—8 אָוו., דאַמען: 4—5

Dr. med. I. WAJNBERG

Cegielniana 47 tel. 26-02

אונטערליבע קראַנקהייטען. ספּעצ. לונגען און האַרץ קראַנקהייטען בעשטראַלונגען מיט קונסטליכע בערג-זון.

נעמט אָן פון 3—5 נאָכמיטאָג. 817

יורידישע עצות.

אין דער דאָזיגער אָפּטיילונג גיט די רעדאַקציע פון „נייעם פאָלקסבלאַט" ענטוואָרטען אויף יורידישע אַנפראַגען, וואָס ווערען צוגעשיקט נאָר שריפטליך פון אונזערע לעזער.

> **קופּאָן.**
> יורידישע אָפּטיילונג פון „נייעם פאָלקסבלאַט"
>
> ביים דערלאַנגען אַן אַנפראַגע אויף אַ יורידישע עצה דאַרף צוגעלעגט ווערען דער קופּאָן פון דער ראַטע פון טאָג, ווען די אַנפראַגע ווערט אַריינגעגעבען. אויף אַנפראַגען אָהן קופּאָן וועט קיין ענטפער נישט געגעבען ווערען.
>
> גילטיג דעם 26-טען אויגוסט 1926.

1982. אַ לעזער פון שוו. אַנאַ.

אייער זוהן קאָן בעקומען אַן'הנחה-פּאַס, נישט אויפ'ן סמך פון דעם בעקומענעם דאָקומענט, אַז ער איז אָנגענומען געוואָרען אין אַן אויסלענדישער הויך-שול, נאָר ער מוז זיך קודם כל ווענדען צום בילדונגס-מיניסטער מיט אַ בקשה וועגען אַן ערלויבעניש אויף אַ פּריווילעגירטען פּאַס. צו דער בקשה דאַרף ער צולעגען אַ חוץ דעם דערמאָהנטען דאָקומענט, אויך אַ בעשטעטיגונג פון אַ פּוילישע הויך-שול, אַז מען האָט איהם נישט אָנגענומען מחמת מאַנגעל אין אָרט. רעפלעקטירט ער אָבער אויף אַזאַ טיפּ שול, וואָס איז אין לאַנד נישט פאַרהאַן, דאַרף דער אומשטאַנד אויך בעשטעטיגט ווערען פון בילדונגס מיניסטער.

— ——

1983. אַ. ש. לעז., פון סאָלנאָ-ג. פּ וו.

אויב איהר האָט אויף דער ערשטער פּיבאָר-קאָמיסיע בעקומען די קאַטעג. בע און דאָס יאָהר זענט איהר צום 2. מאָל געשטאַנען און שוין בעקומען די קאַטעג. אַ., ווערט איהר נישט פערעכענט אין רעזערוו נור אין אַקטיווען מיליטער די סט. מיר קאָנען אייך נישט זאָגען אויף זיכער, נור וואַרשיינליך וועט איהר אַריינגעצויגען ווערען אין די רייהען צוזאַמען מיט'ן יאָהרגאַנג 1905. עס איז אויך נישט אויסגעשלאָסען, אַז איהר זאָלט פערבליבען ווערען נאַד-קאָמפּלעט.

1984. נ. ג—ג.

עס איז אַ פראַגע, צי איהר בענוצט זיך מיט'ן הויפּט-לאָקאַטאָרס מעבעל, אָדער איהר פערנעהמט בלויז אַ לעדיגען צימער. אין ערשטען פאַל קאָן דער לאָקאַטאָר נעהמען פון אייך 75 פּראָצענט און אין צווייטען פאַל העכסטענס 30 פּראָצ. מייערער, ווייל עס מאַכט איהם אַליין אויס דאָס דירה-געלד פאַר'ן זעלבען צימער.

1985. ח. ק־עניצער.

מען וועט נישט אָננעהמען דאָס עדות זאָגען קעגען אַן'אימשטאַנד, וואָס איז פאָרגעקומען אין ספּולקע-אַקט.

1986. לייב קראַק, פון דזשעלנאַ.

אויב דאָס געריכט וועט אָנערקענען, אַז דער דאָקומענט האָט אַ געוויסען שייכות צום עצם ענין וועט ער ווערען צוגעלעגט צו די אַקטען, הגם ר'איז געשריבען אין דער יודישער שפּראַך.

1987. אַ לעזער פון אַלטשטאָט.

75 זל. ראַטען מיר אייך נישט צו נעהמען, ווייל דאָס געריכט וועט אייך אין ערגסטען פאַל בעדייטענד מעהר צו'פּסק ענען.

1988. קאָוואַלסקי פון זאַכאָדניאַ גאַס.

1989. הובערמאַן.

1990. אַ לעז. פון גייערס מאַרק.

וועגען אייערע ענינים מוזט איהר זיך פערזענליך פערשטענדיגען מיט אונזער יוריסט טעגליך פון 3 ביז 4 נאָכמיטאָג אין רעדאַקציע, מיטברענגענדיג די ציי-טונג.

— — —

1991. דאַנקבאַרער לעזער פון אַלעקסאַנדריגסקאַ גאַס.

אויב אייער וואוינונג בעשטעהט פון 1 צימער און קיך און איז געגאַנגען אין יוני 1914 – 260 רובל, דאַרפט איהר צאָהלען פאַר'ן 2., 3. און 4. קוואַרטאַל פון היינטיגען יאָהר פונקט ווי פאַר'ן ערשטען, ד. ה. 43 פּראָצ. פון גרונד דירה-געלד און אויפ'ן חשבון פון די אויסגאַבען 6 פּראָצ., וואָס בעטרעפט צו 74.39 און צו 10.38 פאַר די אויסגאַבען פאַר יעדען קוואַרטאַל. וואָס שייך אייער צווייטע פראַגע, מוזט איהר זיך שוין פערזענליך פערשטענדיגען מיט אונזער יוריסט.

Dr. med. Rózaner

ספּעציאַל-אַרצט פאַר וענערישע און הויט-קראַנקהייטען, בעהאַנדלונג מיט קונסטליכער בערג-זונע.

9 דזיעלנאַ 9,

1-טער שטאָק. טעלעפאָן 28-98

צוריקגעקעהרט.

נעמט אָן פון 8—10 און פון 5—8.

זכרונות וועגען הרב אליהו חיים מייזעל זצ"ל

107) בעאַרבייט ספּעציעל פאַר'ן „נ. פאָלקסבלאַט"

דער שטילער ר' ישראל.

ר' אליהו חיים מייזעל האָט נישט נאָר געהאָלפען די מענשען, וועלכע זענען צו איהם געקומען און געבעטען הילף, נאָר האָט אַליין זיך דערוואוסט וועגען די יעניגע, וועלכע ברויכען הילף און זיי געהאָלפען מיט וואָס ער האָט נאָר געקענט.

אין לאָדז האָט געוואוינט אַ יוד אַ למדן, ר' ישראל פּיעטריקאָווסקי, ער איז געווען אַ גרויסער אָרימאַן, זיין בעשעפטיגונג איז געווען פערקויפען לאָטעריע-צעטלען. אָבער זיין מזל איז שוין געווען אַזאַ, אַז אויף זיין צעטעל האָט נאָך קיינמאָל קיינער נישט געוואונען, אָבער פּיעטרקאָווסקי איז געווען פון די מענשען, וועלכע בעקלאָגען זיך קיינמאָל נישט אויף זייער גורל. זיי נעהמען אַלץ פאַר ליב און לעבען אויס אין נויט און דחקות זייערע יאָהרען. ר' ישראל איז אויך געווען אַ שמח בחלקו. ער האָט ערלעדיגט זיינע געשעפטען אין שטאָט, נאָכדעם האָט ער זיך אַוועקגעזעצט לערנען אין די גאַנצע וועלט איז איהם מעהר נישט אָנגעגאַנגען. ר' ישראל האָט אָבער געהאַט נאָך אַ פערמעגען, דהיינו: ער איז געווען בעוואָרפען מיט קינדערלעך איינס קלענער פון דעם צווייטען. ר' ישראל האָט זיך אָבער פאַר קיינעם נישט בעקלאָגט און זיך רוהיג געלעבט. מאַכט זיך אָבער אַ מעשה, אַז פון ר' ישראל פּיעטריקאָווסקי זאָלען אָנהויבען צו רעדען אַלע זיינע בעקאַנטע און אפילו נישט-בעקאַנטע און די געשיכטע איז געווען פאָלגענדע:

ביי ר' ישראל ווערט קראַנק אַ קינד, אַ יונגעל פון אַ יאָהר 7, ר' ישראל דערצעהלט נישט קיינעם, ווי זיין שטייגער איז געווען. רופט מיט אַלע מעגליכקייטען אַ דאָקטאָר, און אַ צווייטען קויפט אויס מעדיצינען און טוט אַלץ, וואָס אַ טאַטע דאַרף טון פאַר זיין קראַנק קינד, איז עס אָבער געווען גאָטס שטראָף און דאָס יונגעלע שטאַרבט, ר' ישראל נעהמט אָן די שטראָף און זאָגט: ה' נתן, ה' לקח און געהט איבער צו זיין געוועהנליכע בעשעפטיגונג. אָבער פּלוצלונג איז קראַנק געוואָרען אַ צווייט קינד אַ יונג מעדעלע, קרענקט אָפּ עטליכע וואָכען, ר' ישראל האָט ווידער גערופען דאָקטוירים, געקויפט מעדיצינען, געצאָלגט אַלץ. וואָס דאָקטוירים האָבען געהייסען, אָבער דאָס קינד האָט זיך אָפּגעפיינט צוויי וואָכען און אויך אַוועק אויפ'ן עולם אמת, ר' ישראל האָט ווידער נישט געוויינט און נישט געקלאָגט פאַר קיינעם, אָבער ווען דאָסזעלבע האָט זיך דעמזעלבען יאָהר געטראָפען מיט זיינס אַ דריט קינד, אויך אַ מעדעלע, האָבען שוין די שכנים אָנגעהויבען צו רעדען, אַז אין דער משפּחה פון ישראל'ן האָט זיך אַריינגעכאַפּט אַ מגפה, די דאָזיגע אונגעוועהנליכע פּאַסירונג האָט זיך פערשפּרייט אין לאָדז און איז אויך דערגאַנגען צו אליהו חיים מייזעל.

דער רב האָט געשיקט צו ר'ישראל'ן ער זאָל תיכף צו איהם קומען, ווען ר' ישראל איז אַריינגעקומען האָט דער רב זיך צו איהם אָנגערופען:

— מ'האָט מיר דערצעהלט, אַז דו ביזט אַ פרומער און ערליכער יוד, אָבער איך זעה דאָס נישט. אַ פרומער יוד דאַרף אָפּהיטען זיין משפּחה און דו האָסט עס נישט געטון!

— פאַרוואָס זייט איהר מיך אין דעם חושד — האָט געפרעגט ר' ישראל.

— דערפאַר וואָס דו האָסט נישט געהאַלטען קיין עצה מיט דיינע פריינד, דערפאַר וואָס דו האָסט נישט געפּאָדערט קיין הילף ווען דו האָסט געדאַרפט.

ווער קען דען מיר העלפען, אַז נישט דער רבונו של עולם?

— דאָס איז אמת, אָבער דער רבונו של עולם זאָגט: מענש היט זיך וועל איך דיך אויך היטען.

דער רב האָט זיך אָנגעהויבען נאָכצופרעגען וועגען דעם, וואָס הערט זיך ביי איהם אין שטוב וועגען דער סבה פון דער קראַנקהייט פון זיינע קינדער און איבערהויפּט וועגען אַלץ וואָס עס טוט זיך ביי איהם אין שטוב.

ס'האָט זיך אַרויסגעשטעלט, אַז די פרוי פון ר' ישראל'ן איז געווען אַ קראַנקע אויף סוכאָטעס און אויך אַלע קינדער זענען געוועזען מעהר אָדער ווענינער אָנגעשטעקט מיט דער קראַנקהייט.

דער רב האָט נאָך דעם זעלבען טאָג געשיקט צו ר' ישראל'ן איינעם פון זיינע נאָהענט-בעקאַנטע דאָקטוירים, וועלכע האָט דערנאָך ערקלעהרט, אַז די קינדער און אויך די פרוי מוזען גלייך אַרויספאָהרען אויף פרישע לופט. די דירה, וועלכע ר' ישראל האָט געוואוינט איז געווען אַ פייכטע און דער דאָקטאָר האָט פעראָרדענט, אַז זי זאָל גלייך אויסגעטוישט ווערען, און אַז די פרוי מיט די קינדער מוזען האָבען זאָרגפעלטיגע פלעגע. אויב דאָס אַלץ וועט נישט גלייך געשעהן, האָט געזאָגט דער דאָקטאָר, דראָהט אַ געפאַהר פאַר די איבריגע קינדער.

ס'האָט נישט געדויערט קיין איין טאָג און ר' ישראל פּיעטריקאָווסקי'ס משפּחה האָט זיך שוין געפונען אין אַן אַנדער דירה. אויף דער צווייטער וואָך איז שוין די פרוי מיט די קינדער אַרויסגעפאָהרען אין אַ וואַלד הינטער לאָדז, וואו זיי זענען פערבליבען אַ גאַנצען זומער און ר' ישראל האָט זיי צוגעשיקט יעדע וואָך אַזוי פיל געלד, אַז זיי זאָלען זיך אַזוי פלעגען, ווי דער דאָקטאָר האָט געהייסען.

ס'פערשטעהט זיך, אַז דאָס אַלץ איז געטון געוואָרען פאַר די אייגענע מיטלען פון ר' אליהו חיים מייזעל.

די משפּחה פון ר' ישראל פּיעטריקאָווסקי איז טאַקי געוואָרען געזונדער און די מגפה האָט זיך פון איהר אָפּגעטון.

(פאָרטזעצונג קומט)

די שעהנע קאַטאַרינאַ
איז דער קאַמף אַרום איהר.
סענסאַציאָנעלער פּראָצעס אין יאַסער געריכט.

אַן אינטערעסאַנטער פּראָצעס איז די טעג פאָרגעקומען אין יאַסער געריכט (רומעניע).

די ריכטער האָבען געדאַרפט ענטשיידען די האַרבע פראַגע: ווער האָט מעהר רעכט אויף אַ 16-יאָהריגער מיידעל איהר אָנצווייזען אַ וועג אין לעבען: איהר פאָטער, זי אַליין, אָדער איהרע צוויי געליבטע פון וועלכע איינער איז אַ פריציש קינד און דער צווייטער איז אַ געוועהנליכער בייגעל-טרעגער?

די געשיכטע איז געווען אַזוי:

אין דאָרף מאָנזיר, טאַגינער געגנד, וואוינט דער אָרימער פויער איוואַן באַלאַן, וועלכער פערמאָגט אַן איינציג מיידעל קאַטערינאַ. נישט האָבענדיג קיין מעגליכקייט זי אויסצוהאַלטען אין דער היים, האָט ער זי אָפּגעשיקט אין יאַסי, וואו זי איז אָנגעקומען אַלס דינסט צום גוטבעזיצער קרישאַן. זי איז געווען אַ פלייסיגע און אַ געהאָרכזאַמע, האָט זי דער פריץ ליב געקראָגען און זי געהאַלטען ווי אַן אייגען קינד. ער פלעגט זי קליידען, נישט געקאַרגט קיין געלד און איהר צוגעטיילט אלערליי פערגעניגענס.

דאָ נישט לאַנג האָט ער אַרויסגערופען איהר פאָטער צו זיך און איהם ערקלערט, אַז ער האָט ברעה צו אַדאָפּטירען זיין מיידעל אַלס אַן אייגען קינד, אויב נאָר ער, דער פאָטער, האָט גאָרנישט דאַגעגען. דער פויער האָט מיט טרעהרען אין די אויגען אָפּגעדאַנקט דעם פריץ און איז אַ היים געפאָהרען אַ גליקליכער, וואָס זיין אָרעם קינד איז אַריינגעפאַלען אין אַזאַ רייך הויז.

טרעפט אָבער איין מאָל, נישט לאַנג צוריק, אַז קאַטאַרינאַ האָט געריינינגט די שויבען פון אַ פענסטער אין אַ צווייטען שטאָק און זי איז אַראָפּגעפאַלען פון פענסטער, צום גליק איז גראָד דורכגעגאַנגען אַ בייגעל-טרעגער מיט אַ גרויסען קאָרב אויף די פלייצעס און קאַטערינאַ איז אַריינגעפאַלען גלייך אין קאָרב אַריין, און זיך געראַטעוועט פון אַ זיכערען טויט.

דערביי אָבער איז דעם בייגעל-טרעגער צובראָכען געוואָרען אַ ביין אין פלייצע, און מען האָט אוהם אָפּגעפיהרט אין שפּיטאָל, וואו ער איז אָפּגעלעגען עטליכע וואָכען ביז ער איז געזונד געוואָרען.

דערווייל איז פון רוסלאַנד אַ היים געקומען דעם פריץ'ס אַ יונגעל, אַ סטודענט, און דערזעהענדיג די יונגע און שעהנע קאַטערינאַ, האָט ער זיך אין איהר פערליבט. ער האָט אַרויסגעזאָגט זיין ווילען מיט איהר חתונה צו האָבען, אָבער דער פריץ האָט איהם געזאָגט, אַז ער אַליין האָט קיין רעכט נישט אַזאַ זאַך צו טון, אָהן דער ערלויבניש פון קאַטערינאַ'ס עלטערן, און ער האָט ווידער אַרויסגערופען איוואַן באַלאַן פון מאָנזיר.

ווען איוואַן איז געקומען קיין יאַסי און האָט זיך דערוואוסט, וואָס דער פריץ וויל דאָ טון מיט זיין טאָכטער, איז ער פאַר פרייד געפאַלען צו די פיס פון פריץ און מיט טרעהרען אין די אויגען איהם געדאַנקט פאַר דעם גרויסען חסד. אָבער דאָ האָט זיך אַרויסגעוויזען, אַז קאַטערינאַ'ן וויל אויך דעם בייגעל טרעגער, וועלכע האָט זי געראַטעוועט פון טויט. און זי אַליין, קאַטערינאַ, האָט אויך מעהר חשק געהאַט צו פערבינדען איהר לעבען מיט דעם דאָזיגען בייגעל-טרעגער, ווי מיט דעם רייכען פריצישען קינד, וועלכען זי האָט ווייניג געגלויבט. און אַזוי ווי דאָס מיידעל איז נאָך אַ מינדעריעהריגע, איז די זאַך אָנגעקומען צום געריכט.

פאַר די ריכטער האָט יעקאַטערינאַ גע'טענה'ט, אַז הגם זי איז זייער דאַנקבאַר דעם פריץ דערפאַר, וואָס ער האָט זי די גאַנצע צייט געהאַלטען ווי אַן אייגען קינד, אָבער נאָך מעהר דאַנקבאַר איז זי דעם אָרימען בייגעל פערקויפער, וועלכער האָט זי געראַטעוועט פון אַ זיכערען טויט, און איז דערביי אַליין געפאַלען אַ קרבן צוליב איהר לעבען.

איהר פאָטער ווידער האָט גע'טענה'ט, אַז זי איז נאָך מינדעריעהריג און די גאַנצע דעה האָט ער איבער איהר. ער ווידער פערשטעהט, אַז דאָס גליק פון זיין קינד קען זיין געזיכערט נאָר דאַן, ווען זי וועט חתונה האָבען פאַר'ן פריץ'ס זוהן.

דעם פריץ'ס זוהן האָט אין געריכט געוויינט מיט ביטערע טרעהרען און געגעבען אַ שבועה, אַז ער וועט אייביג ליבען די אָרימע, אָבער זעהר שעהנע און עהרליכע יעקאַטערינאַ.

נאָך אַ לאַנגער בעראַטונג, האָט דאָס געריכט אַרויסגעטראָגען דעם אורטייל, אַז דער פּראָצעס ווערט אָפּגעלעגט ביז יעקאַטערינאַ וועט אַלט ווערען 20 יאָהר (ד. ה. אויף גאַנצע 3 יאָהר), און ביז דעמאָלסט טאָר קיינער פאַר איהר נישט חתונה האָבען.

די גאַנצע צייט אָבער מוז זי דער פריץ האַלטען ביי זיך ווי אַן אייגען קינד, ווייל ער האָט זי אַדאָפּטירט.

די רענאָמירטע שולע פאַר קינדער פון יוד. אינטעליגענץ.

7-קלאַסיגע שולע פון פ. קאַצענעלזאָן נאַחומאָוו נייגאַס 6 צווישען נאָוואָליפּסקאַ און וואָסכאָדניאַ

עס ווערען אָנגענומען אין אַלע קלאַסען אין עלטער פון 7 ביז 14 יאָהר שילער און שילערינס. אַ ספּעציעלער פּאָרבערייטונגס-קלאַס פאַר ענטוויקעלטע 6-יעהריגע קינדער. אַ גרויסער פּראָגראַם פון העברעאיש און רעליגיעזע יידישע לימודים. די למודי קודש ווערען געלערנט אונטער דער הנהלה און השגחה פון בערי׳המטען אַלטען למדן ר' בנימין יעקב קאַצענעלזאָן.

ביי דער שולע עקזיסטירט פאַר קינדערלעך פון 3 ביז 6 יאָהר

אַ פרעבעל-שולע / Freblówka

פּוילישע און העברעאישע לידער און לייכטע געשפּרעכען. גימנאַסטיק מיט מוזיק. ▬ ריטמישע טענץ. ▬ האַנד אַרבייט. אנפאַנגס-לעהרע פון לעזען, שרייבען פּויליש און עברי (דאַווענען).

נאַכמיטאַג-שולע 50% ביליגער. נאַכמיטאַג - פרעבעלשולע. 979

איינשרייבונגען פון ר"ח אלול טעגליך פון 11 ביז 1 און פון 5 ביז 7 אָוונט.

אַ פילם וואו פופציג אינדיאַנער הרג'ענען צוויי ווייסע באַנדיטען.

אַן אַמעריקאַנער קינעמאַטאָגראַפישע געזעלשאַפט האָט איינגעלאַדען פופציג אמת'ע אינדיאַנער, זיי זאָלען אָנטייל נעהמען אין אַ פילם פון זייער לעבען, וואָס מ'האָט פאָטאָגראַפירט ביי לאַנדער אין דער שטאָדט פון וויאָמינג.

די רויטע אינדיאַנער, וואָס זייערע אורעלטערן זענען בעקאַנט געווען אַלס בלוטיגע שונאים פון אַלע „ווייסע", וועלכע זיי פלעגען אַראָבנעהמען די הויט פון קאָפּ — האָבען זיך מילד אונטערגעגעבען די בעפעהלען פון דעם רעזשיסער פון דער פירמע.

בשעת איינער פון די אויפנאַהמעס, ווען די אינדיאַנער האָבען מיט זייער גאַנץ געוואַלד פאָרגעשטעלט אַ שלאַכט אויף די פערד, איז אָנגעקומען אַ ידיעה, דאָס אין אַ דערבייאיגען דאָרף האָבען באַנדיטען בע'גנב'עט די פּאָסט-ביוראָ. די אינדיאַנער האָבען זיך גלייך געלאָזט אויף זייערע פערד נאָכיאָגען די באַנדיטען.

דער דירעקטאָר פון דער קינאָ-געזעלשאַפט האָט נישט פערלאָרען זיין קאַלט בלוט, אַרויפגעשלעפּט זיין אַפּאַראַט אויפ'ן אויטאָ און געלאָזט זיך נאָכיאָגען די אינדיאַנער.

2 שעה נאָכאַנאַנד האָט געדויערט דער געיעג פון די אינדיאַנער נאָך די באַנדיטען. די גאַנצע צייט האָט דער קינעמאַ-פאָטאָגראַפיסט אונאויפהערליך געדרעהט דעם אַפּאַראַט און נאָכגעפאָהרען זיי אין אויטאָ. ענדליך האָבען די אינדיאַנער געכאַפּט די באַנדיטען, זיי צוריסען אויף שטיקער פלייש און אַראָבגעריסען זייער הויט פון קאָפּ.

דאָס אַמעריקאַנער פּובליקום וועט אַזוי אַרום קאָנען איצט זעהען אין סינעמאַ אַ פילם, וואו פופציג אינדיאַנער צורייסען אויף שטיקער 2 באַנדיטען.

וויכטיג פאַר רעסטאָראַן-בעזיצער

רעסטאָראַן-בראַטלעך און אַלע בעצייגונגען מיט פלאַכע און רונדע שטיפּען פאַר שמאַלץ און בראָיטע רייסערס צו בעקומען ביי

A. Szlezynger
CEGIELNIANA 66.
869 Telefon 24-49.

זאָל גאַנץ לאָדז וויסען, אַז דער גרעסטער אויסוואַל פון געבעטע שטיהל

פון אייגענער טישלעריי, פערשידענע מאָסטער, אויך זעמטליכע טאַפּעצירער-אַרבייט, ווי: מאַטראַצען, פאָטעלעם, אָטאָמאַנס, רונדע טישלעך, גאַנדאַלקעס, איז נור צו בעקומען אַמביליגסטען מיט די בעסטע בעדינגונגען ביי

י. א. וואָיטשעכאָווסקי,
10 נאָוואָמיעסקאַ 10.

אין וואַלד פון ליידענשאַפטען.
(327 (ראָמאַן).

די פרייסען האָבען דאָך געהאַט אַ געוויסען שאַנס, ווייל פרידריך דער גרויסער האָט שנעל געענדערט זיין פּלאַן און בעפוילען, אַז די אינפאַנטעריע (פיעכאָטע) פון זיין לינקען פליגעל זאָל אָנגרייפען דעם שונא. איצט האָבען די פיינדליכע פאָלקען אַ ציטער געטון, און ביי אַ הילכיגען „הוראַ" האָבען די פרייסען איינגענומען אַ באַטאַרייע.

דאַן האָט אַרויסגעגעבען אַ בעפעהל אָפּצוטרעטען, נאָר אין רעזערוולבער מינוט האָט זיך דער פרייסישער צענטער אַ וואָרף געטון אין אַן אַטאַקע. ער האָט אַ שטורעם געטון אויפ'ן עסטרייכישען צענטער, וועלכער האָט פערנומען די בערגלעך, הינטער וועלכע ער האָט זיך געקאָנט גוט שיצען און ברענגען גרויסען שאָדען דעם פרייכישען מיליטער. פון דעם מאָמענט אָן האָט מען שוין געקאָנט פאָרויסזעהן דער שלאַכט.

די פרייסען זענען מאַסענווייז אומגעקומען ביי די בערגלעך און ערגער פון אַלץ איז געווען דאָס, וואָס סיי דער פרייסישער לינקער פליגעל, סיי דער אַוואַנגאַרד האָבען נישט געהאַט קיין שום נאַטור-שוץ פאַר זיך.

נישט קוקענדיג דערויף האָבען זיך דאָך די פאָלקען פון פרידריכ'ן געהאַלטען פעסט אַן ערך צוויי שעה ביז זיי האָבען בעהאַט פערניצט אַלע קוילען.

פלוצים זענען זיי בעפאַלען געוואָרען פון דער עסטרייכישער קאַוואַלעריע, און ס'איז ענטשטאַנען אַ פערביסענער קאַמף. סוף כל סוף האָט אָפּגעהילכט דער הערץ-רייסענדער אויסגעשריי פון די פרייסען: „מיר זענען פערפאַלען!"

לעת עתה האָט זיך פרידריך דעם גרויסענס מיליטער קיינמאָל נישט געלאָזט ענטלויפען און קיין שונא האָט זיך נישט געקענט איבערנעהמען אָדער שטאָלצירען דערמיט, אַז ער זאָל האָבען געזעהן, ווי די פרייסען „מאַכען פּיס".

איצט אָבער — ווי די גענערעלער האָבען זיך נישט געזידעלט, ווי זיי האָבען נישט בעשוואוירען זייערע מענשען זיך פעסטיגען און ווידער אָנגרייפען אויפ'ן שונא — האָט עס גאָר נישט געהאָלפען. די ווירקונג אויף די זעלנער האָט אויפגעהערט, און די צעריסענע רייהען האָבען זיך שוין נישט געקאָנט שליסען.

דער קעניג האָט נאָך אַלץ נישט געגלויבט, אַז די שלאַכט איז פערשפּילט. ער האָט עס געהאַלטען פאַר אוממעגליך, אַז דער מזל פון מלחמה, וואָס איז שטענדיג געווען אויף זיין צד, האָט זיך פון איהם פלוצלינג אָפּגעקעהרט.

ער האָט בעפוילען די זעלנער זיך אָפּצושטעלען, און אַליין געגעבען זיי אַ ביישפּיל פון העלדישקייט, אָוועקשטעלענדיג זיך בראש פון 40 מאַן אַלטע אויסגעפּרובטע זעלנער, וואַרפענדיג זיך אויפ'ן שונא אונטער אַ האָגעל פון קוילען און ביי די קלאַנגען פון מיליטער-מוזיק.

— אָט, דאָרט שטעהט אַ באַטאַרייע! האָט ער אויסגעשריגען פאָכענדיג מיט זיין קוליע — מיר מוזען זי איינגעהמען!

— זאָל לעבען דער קעניג! — האָבען אויפגעשריגען די טרייע זעלנער — מיט איהם געהען מיר אַפילו אויף טויט!

ווי אַ שטורעם-ווינד האָבען זיי זיך אַ יאָג געטון אין די אָרעמס פון טויט.

טראַכטענדיג נאָר וועגען דער באַטאַרייע, וועלכע ער האָט געוואָלט איינגעהמען, האָט זיך דער קעניג געטראָגען פאָרויס, הגם אַ האָגעל פון קוילען האָט זיך אויף איהם געשאָטען.

איינער נאָכ'ן אַנדער'ן זענען געפאַלען די זעלנער זיינע, נאָר אויך דאָס האָט דער קעניג ווי נישט בעמערקט. די שטומע העלדישע קרבנות פון זייער חוב זענען געפאַלען, ווי די אונטערגעשניטענע זאַנגען אויף דער מיט בלוט דורכגעזאָפּטער ערד.

דער אַטיוטאַנט פון פרידריכ'ן, דער איינציגער, וואָס איז איבערגעבליבען אַ לעבעדיגער פון זיין סוויטע האָט אַ געשריי געטון צו איהם:

— אייער הויכקייט, צי מיינט איהר נישט, צו נעהמען די באַטאַרייע איינער אַליין?

דער קעניג האָט אָפּגעשטעלט זיין פערד, און געוואָרפען אַ בליק אויף הינטען. אַלע פערציג זעלנער זענען געווען טויט.

אַ שווערער זיפץ האָט זיך אַרויסגעריסען פון זיין ברוסט; ער האָט אַראָפּגעלאָזט דעם קאָפּ.

ער האָט אַפילו נישט געמאַכט קיין ווערען דערפון, וואָס אין דעם מאָמענט האָט געפּלאַצט לעם איהם אַ גרויסער גראַנאַט, אויסגראָבענדיג אַ טיפע גרוב, און בעשיטענדיג איהם מיט ערד פון קאָפּ ביז די פיס.

פרידריך האָט אַ ציה געטון דאָס פערד אויף צוריק, און געבליבען שטעהן, ווי אַ געליימטער.

אַ פייערדיגער וועהטאָג האָט איהם אַרומגעכאַפּט ביים געדאַנק, אַז ער האָט געליטען אַ מפּלה.

אַ שטיקעל פון דעם גראַנאַט האָט פערוואונדעט דעם קעניג'ס פערד, וואָס איז אויפגעשפּרונגען אויף די הינטערפיס, און שיער נישט געפאַלען אויפ'ן רוקען. נאָר דער יונגער אַדיוטאַנט אַרמאַן דע-ראָזשע האָט אַ כאַפּ געטון דאָס פערד ביי דעם ציימעל, און מיט שרעק אויסגערופען צום קעניג: — אייער הויכקייט! איהר ווילט אומבעדינגט זיין דערהרג'עט?

ערשט דאַן האָט דער קעניג געענטפערט: — לאָמיר זיך אומקעהרען צוריק...

די דאָזיגע שלאַכט האָט אָפּגעקאָסט די פרייסען 14.000 לעבענס.

אָפּגעבענדיג די געהעריגע בעפעלען, איז דער קעניג אַוועקגעריטען קיין נימבורג.

אויפ'ן וועג איז ער אַראָפּ פון פערד, און זיך אַוועקגעזעצט אָפּרוהען אין אַ דערבייאיגען וועלדעל.

לעם איהם איז נאָר געווען אַרמאַן דע-ראָזשע.

אַ פערזונקענער אין צער אין טרויער איז געזעסען פרידריך דער צווייטער; אַ גאַנצען טאָג האָט ער גאָרנישט געגעסען און נישט געטרונקען, נישט פיהלענדיג קיין הונגער.

פלוצלינג האָט ער דערהערט עפּיס אַ שאָרך אין די נאָהענטע קוסטעס, און אויפהויבענדיג די שווערע פערטרערהטע ברעמען, האָט ער דערזעהן געהן אַ מאָדנע קאָמפּאַניע.

(פאָרטזעצונג קומט)

פערוואונדעט ביי דער ארבייט.

(–) אין דער פאבריק פון אלארט וואלינוני, אויף קאנטנא 19 האט א מאשין אריינגעכאפט דעם ארבייטער פראנטשישעק יורקאווסקי. יורקאווסקי האט בעקומען עטליכע וואונדען, די פאגאטאוויע האט איהם אפגעפיהרט אין זיין אייגענער
אויך אין דער פאבריק אויף גדאנסקא 93 איז א שיצען אריינגעשפרונגען אין אויג פון דער ארבייטערין וואנדא ב׳יגער. פאגאטאוויע האט איהר ערטיילט הילף.

נישט געלונגענע גנבות.

(–) עהערנעכטען ביינאכט האבען זיך גנבים אריינבעקומען אין דער פאבריק פון מאקס קעניג, דער נאכט-וועכטער האט זיי אבער געשטערט אין דער מלאכה און זיי האבען געמאכט פליטה.
דעמזעלבען סוף האבען אויך גע-האט עטליכע גנבים, וועלכע האבען זיך
נעפרובט א ריינצובעקימען אין ווייננעשעפט פון סטודזשינסקי, בושעזשינער 82. דארט זענען זיי געשטערט גע-ווארען דורך א פאליציי-פאטרול. אין ביידע פאלען האט זיך נישט איינגע-געבען די גנבים צו כאפען.

וועגן די נייע צאל-טאריפען.

דאס האנדעלס-מיניסטעריום ארבייט אויס איצט די נייע צאל-טאריפען. אין צוזאמענהאנג דערמיט זענען געשאפען געווארען א רייה געהילפס-קאמיסיעס.
נעכטען האט דער לאדזער סוחרים-פעראיין (פעטריקאווער 73) בעקימען מיטגעטיילט פון האנדעלס-מיניסטעריום, אז אין די דאזיגע קאמיסיעס זענען בעשטימט געווארען אלס פערטרעטער פונ׳ם לאדזער סוחר׳טום: אין דע טעקסטיל-קאמיסיע, וואס וועט אפהאל-טען איהרע זיצונגען אין לאדז – ה׳ דניאל בערקאוויטש; און אין דער קא-מיסיע פאר כעמיקאליען – מיט׳ן זיץ-ארט אין ווארשא – ה׳ קאזימיר מאגיץ.
אין צוזאמענהאנג מיט דעם רופט צונויף דער סוחרים-פעראיין א רייה קאנפערענצען פון זיינע מיטגלידער, כדי אויסצוארבייטען די פאסטולאטען פונ׳ם היגען סוחר׳טום. אזוי ווי די דערמאהנטע ווערען בעטראכט אלס פערטרעטער פונ׳ם גאנצען לאדזער סוחר׳טום אין די דאזיגע קאמיסיע האט די פערוואל-טונג בעשלאסען א צונעהמען פארשלא-גען אויך פון איינצעלנע סוחרים, נישט מיטגלידער פון פעראיין. די דאזיגע אינטערעסאנטען נעהמט אן ה׳ מ. ר. קאוויטש.

לויז-ארציע אין דער לעדער-בראנזשע.

(–) א חיץ דער שוסטער-בראנזשע, וועלכע האט שוין ארויסגעשיקט הוספה-פאדערונגען צו זייערע ארבייטס-געבער, האבען איצט אלע לעדער-ארבייטער, אויך די גארבערייען בעשלאסען ארויס-צושטעלען די זעלבע פאדערונגען.
ס׳האט זיך געענדיגט דער שטרייק אין פאלגענדע פאכען פון דער נארעל-אינדוסטריע. מזנער-מאגאזין, וועש און שירצען נעהערינג. די ארבייטער פון די דאזיגע פאכען האבען בעקומען א הוספה.
איצט האבען זיך סגעשיקט פאדע-רונגען פאלגענדע פאכען: טאנדייטער-קער, הויזען-וועסט נייער׳ס און נעבען-פאכען.

---

28 נאר 28 נאר 28

פערקויפט נישט אייער

מעבעל,

דיוואנעס, פעלצען, אנצינער, נייי-מאשינען אז״וו, בעפאר איהר איבערצייגט אייך נישט ביי די לאנג-עקזיסטירענדע פירמע

ח. ראזנים, בענעדיקטא 28

נאר איך צאהל די העכסטע פרייזען!

בעמ: ביי מיר אויף לאגער שטענדיג פערשי-דענע גענוצטע מעבעל און נוטצן צושטאנד פרייזען צוגענגליכער, ווי איבעראל!

28 נאר 28 נאר 28

Lekcje jęz. polskiego

wznowiła stud. Uniw. Warsz. w zakresie 8-kl. Gramatyka, literatura, konwersacja. Uczę dykcji, poprawiam wymowę szybko i b. skutecznie. Wiadomość Magistracka 4, m. 14. front, III piętro od g. 2 do 4.30. 987

לעטשניצע פון דאקטוירים-ספעציאליסטען

און ערצטליך-דענטיסטישער קאבינעט

זגיערסקא 17, טעל. 16-33.

ד״ר ראסאווסקי	נאז, האלז, אויערן קר.	11-10 3-2 / $6^{1}/_{2}-7^{1}/_{2}$
ד״ר רוזשאנער	הויט- און געשלעכט-קר.	11–10 / 2–1
ד״ר גאלדשטיין-פאראק	אויגען-קראנקהייטען	2-1 8-7
ד״ר יוסטמאן	נערווען-קראנקהייטען	2–12
ד״ר ראזענצווייג	קינדער-קראנקהייטען	12-10 5-4
ד״ר פאפיערני	פרויען- און געבורטס-הילף	$1-11^{1}/_{2}$ 6-5
ד״ר קאנטאר	כירורגישע-קראנקהייטען	4-3 2-1.30
ד״ר וויינבערג	אינערע הערץ לונגען-קר.	1-11 $7-5^{1}/_{2}$
ד״ר סטופעל	רענטגען	6-4 12-10
ל. פרומאס	צאהן-ארצט	10–2
נ. ראזעס	צאהן-ארצט	7–4

צאהן-טעכניק, פלאמבירונגען, קראנקען, מאסטען, א. א. וו.

ביי דער לעטשניצע איז געעפענט געווארען

רענטגען-אינסטיטוט

היילונג פון הויט-קראנקהייטען פון קאפ (פארך) מיט רענטגענשטראהלען, פאר בעשטראהלונג און דורכלייכטונגען, קווארץ-לאמפע, דיאטערמיע, עלעקטריזאציע, אלע מעגליכע אנאליזען. א קורס פאר שטאמלער.
אנמעלדונגען געגען שארלאך (שקארלאטין) פון 4—5 נאכמ.

די לעטשניצע איז אויך אפען זונטאג.

וויזיט אין דער שטאט.

וכי תמכור ממכר לעמיתך או קנה מיד עמיתך אל תונו איש את אחיו!

און טאמער יאז זאלסטו קומען צו לויפען אין בירא פעטריקאווער 18, וואו ס׳ווערט ערלעדיגט אלערליי ביטעם לויט׳ן אוסטאוו, קלאוזעס, ואבעזפיעטשעניעס אויף אלע שטאט און פוילען, אפעלאציעס, אפאזיציעס, אדוואקאניעס, רעקורסען- וועגן קאנצעסיעס אין קאמיסאריאט-רזשאנדו, בינעם אין אלע פאליציי-בעצירקען, שותפות-אקטען, סטאטוטען, אקטען אינטערציזיעס, אקטען דאראחיזיעס, קארנע ספראווס, ווי אויך איבערזעצונגען אין אלע שפראכען. 503

שנעל, רעעל און ביליג!

קאנצעסיאנירט דורך דער עלעקטראזניע.

ווער סוויל האבען א ליכטיג לעבען!

זאל קומען צו דער בעוואוסטער פירמע

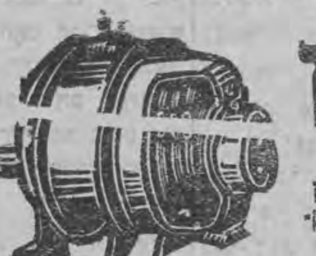

ב. ראטביין

קאנסטאנטינער 3

וועלכע פיהרט אויס אלע ארט עלעקטרישע אנלאגען ליכט און קראפט. גרויסער אויסוואהל פון עלעקטרישע ארטיקלען. צו ערמעסיגטע פרייזען.

קומט און איבערצייגט אייך!

---

8 קל. מערכען-גימנאזיום מיט רעגירונגס-רעכט פון

E. Jaszuńska-Zeligmanowa

Południowa 18.

איינשרייבונגען פון נייע שילערינס נעהמט אן די קאנצעלאריע פון גימנאזיום טעגליך פון 10—12 פארמיטאג און פון 5—7 נאכמיטאג. דאס שול-געלד איז רעדוצירט. די עקזאמענס פאנגען אן דעם 2 סעפטעמבער. אין די A און B קלאס ווערען אויך אנגענומען יונגלעך. ביים גימנאזיום — א מוסטערהאפטע פרעבעל-שולע. 216

רעעל און ביליג!

דעם גרעסטען אויסוואהל פון

שטיהל געבויגענע

פון אייגענער טישלעריי.

פערש. פאסאנער, אויך טאפעצירער-ארבייט, מאטראצען, קאזעטקעס און אטאמאנעס.

רעפעראטורען צו ביליגע פרייזען.

איז נאר צו בעקומען ביי

ג. לעוואוויטש, לאדז,

פולנאצנא 5, אין הויף רעכטס.

קומט און איבערצייגט אייך! קומט און איבערצייגט אייך!

רעעל און ביליג!

Dr. med. J. POLAKOW

ספעציאליסט פאר קינדער-קראנקהייטען

KONSTANTYNOWSKA 37a Tel. 39-75

צוריקגעקערט.

נעמט אן פון 5—6.30 אוו. אינדערהיים אין פון 2—3 אומלעטשניצע אויף גייערס מארק פע רקאווער 294. 168

Dr. Z. Rakowski

ספעצ. פאר אויערן, נאז, האלז און לונגען-קראנקה.

9 קאנסטאנטינאווסקא 9

טעלעפאן 81 27

ספעציעלער קורס פאר שטאמלער.

שפרעכשטונדען פון 2 ביז 2 און פון 5-7. 175 נעהמט אויך אן אין לעטשניצע זגערזשער 17 פון 10 ביז 11 און פון 2 ביז 3 נאכמ.

כ׳וויל טוישען

איין שטוב אויף דער באזארנע גאס אין א געמוי-ערט הויז אויף איין שטוב אין דער געגענד פון גרינעם מארק. צו ערפאהרען אין דער קאסע פון קינא „רעקארד" גרינער מארק פון 6—9 אוונט. 298

פראוויזיא. יסטען

אינסטיטער-בראנזשע ווערען געזוכט נאוואַ-צעגעלניאַנאַ 7 ביי הרימאלאווסקי פון 1 ביז 3 נאכמ. 507

ZAGINIONY

został portfel zawierający **zł. 100** i kartę nadliczbową na imię **Ch. L. Zylberberga** zam. przy ul. Piotrkowskiej 64.

Znalazce zechca dokumenty zwrócić za wynagrodzenie do Zylberberga, Piotrkowska 64. 294

יעדער איינציגער האט זיך איבערצייגט, אז פאר

מעבעל

דיוואנעס, פעלצען, ניי מאשינען, גארדעראבען א. ז. וו. צאהלט די העכסטע פרייזען

א. וויצמאן נארוטאוויטש 19

(דזיעלנא)

אין מעבעל-געוועלב, (פרוואט-וואוינונג שענקעוויטש 29 ביי מיר איז שטענדיג פערשיד. גענוצטע מעבעל און גוטען צושטאנד צו פערקויפען. 1374

אכטונג, הערן-שניידער!

איך נעהם אן צו לערנען צושניידען. ביי מיר בעקומט מען צו קויפען מאדעלען פון דער נייעסטע מאדע. גלייכצייטיג נעם איך אן הערן גארדעראבען און עס ווערט ערשקלאסיג אויסגעפערטיגט צו די ביליגסטע פרייזען. פראוויזנער ווערען אויסגעלערנט צושניידען אין פערלויף פון 4 טעג. מיט אכטונג

מ. שניידער, לאדז, ציגעל-גאס 61

אויף׳ן הויף רעכטס, 2-טער שטאק, 1 איינגאנג. 503

היילפעדאגאגישע קורסען

פאר שוואכבעפעהיגטע און שווערערציהבארע קינדער. שפראכשטערונגען

Dr. med. A. SZMIRGELD

נערווען-ארצט.

CEGIELNIANA 6. 144

איינשרייבען קען מען זיך יעדען טאג פון 6 ביז 7 אוונד.

לעטשניצע פון דאקטוירים-ספעציאליסטען

בזשעזשינער 11, טעל. 37-63

אפען פון 9 פריה ביז 7 אוונד

ד״ר וואלינס	נאז, האלז, אויערן-קר.	3–4
ד״ר ערשנער	קינדער-קראנקהייטען	9–10.30 / 4–5.30
ד״ר שיפמאן	אינערליכע קראנקה.	10–12 / 5–6
ד״ר לוביטש	הויט-און געשלעכט קר.	$12^{1}/_{2}-2^{1}/_{2}$
ד״ר שמירגעלד	נערווען און גייסטיגע קר.	12–2
ד״ר גאלדבלאט	אויגען-קראנקהייטען	12.30–2
ד״ר עליאסבערג	כירורגישע קראנקה.	1–3
ד״ר בערנסאן	פרויען און געבורטס הילף	3–4

ספעציאל-טעראפיע, שפרונגשטערונגען ווי שטאמלען א. ז. וו. זאקען-שטעלען, קינסטליכע בערג-זון-בעשטראהלונג איינשפריצונגען, מאסאזשען, עלעקטריזאציע, אפעראציעס. אויף פערלאנג — וויזיטען אין שטאט. — אין לאבאראטאריום ווערען אנגענומען אלע ארט אנאליזען, ווי אורין, פלעגמע און בלוט. 2120

ביי דער לעטשניצע איז געעפענט געווארען א

דענטיסטישער קאבינעט

עס נעהמען אן:

ד״ר זילבערשטיין	צאהן-ארצט	9–2 נמ.
ד״ר לאזשינסקא סטאראפאלסקא	צאהן-ארצט	3–7.30

קינסטליכע ציינער, קראנען, פלאמבען א. ז. וו.

די לעטשניצע איז אויך טעטיג זונטאג.

וויזיט 3 זלאטעס.

שפארט געלד!

פון אלטע בגדים און קראוואטען ווערען איבער געמאכט אויף נייע שלייפלעך און קראוואטען ווי אויך פערשידענע בגדים צו ווענדען און פון נייע שטאפען צו ביליגע פרייזען.

ביי הערשקאוויטש וואלבארסקא 31.

פאר 5 זלאטעס

עלעקטריש בעלייכטונג אין שטוב!

אויף ראטעס נור צו 5 זלאטעס וועכענטליך בעקומט איהר ביי מיר נייע אנלאגעס און איבער-מאכען פון אלטע אויף נייע אנלאגעס, ווי אויך פערשידענע עלעקטראטעכנישע מאטעריאלען, ושארובקעס, גאז-צילינדערן אלעס צו זעהר ביליגע פרייזען. קומט, איבערצייגט אייך! מיט בעשטעטיגונג פון די עלעקטראווניע.

בעמערקונג: פיאן פאר קאסע

מיט אכטונג **ח. סאלניק,**

ציגעל-גאס 63 (ביים פוילישען טעאטער)

אנאנסען - פרייזן: [illegible]

אבאנעמענטס-פרייז: [illegible]

Za Wydawnictwo „Najer Folksblat", spółdz. z odpowiedz. udziałami: Ch. J. Brostowski i B. Silberberg. Redaktor odpowiedzialny Ch. Kaufman.

Czcionkami i drukiem „Najer Folksblat", Piotrkowska 81.